

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

СИНУСИК АЛЬОНА ТИМОФІВНА

Допускається до захисту:
в. о. завідувача кафедри фінансів і
банківської справи,
к. е. н, доцент

Л. В. Юрчишена
« _____ » _____ 20__ р.

**ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВА**

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»

Кваліфікаційна (магістерська) робота

Науковий керівник:
Л. В. Юрчишена, доцент кафедри
фінансів і банківської справи,
канд. екон. наук, доцент

_____ (підпис)

Оцінка: _____ / _____ / _____
(бали / за шкалою ЄКТС / за національною шкалою)

Голова ЕК: _____
(підпис)

АНОТАЦІЯ

Синусик А. Т. Фінансові аспекти формування стратегії розвитку підприємства. Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування». Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2023.

У кваліфікаційній роботі досліджено сутність та структуру стратегії розвитку підприємства, визначено методологічні підходи до дослідження фінансових аспектів формування стратегії розвитку підприємства. Проведено аналіз фінансового потенціалу підприємств у деревообробному секторі України. Розроблено концепцію вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку підприємства.

Проведено аналіз фінансової стійкості ТОВ «Барлінек Інвест». Здійснено практичне застосування інструментарію прогнозування, що представлено методами та моделями. Проведено прогнозування собівартості реалізованої продукції та чистого доходу для ТОВ «Барлінек Інвест» на 2023 – 2025 рр. та розроблено пропозиції щодо вдосконалення фінансової стратегії ТОВ «Барлінек Інвест».

Ключові слова: фінансова стратегія, стратегія розвитку, концепція, фінансова стійкість, прогнозування.

86 с., 30 табл., 12 рис., 53 джерел.

Synusyk A. Financial aspects of enterprise development strategy formation. Specialty 072 Finance, Banking, and Insurance. Educational program 'Finance, Banking, and Insurance.' Vasyl Stus Donetsk National University, Vinnytsia, 2023.

The qualification work explores the essence and structure of the enterprise development strategy, defines methodological approaches to studying the financial aspects of forming the enterprise development strategy. An analysis of the financial potential of enterprises in the wood processing sector of Ukraine has been conducted.

A concept for improving the financial component of the enterprise development strategy has been developed.

An analysis of the financial stability of LLC 'Barlinek Invest' has been conducted. Practical application of forecasting tools represented by methods and models has been implemented. Forecasting of the cost price of the products sold and net income for LLC 'Barlinek Invest' for 2023 – 2025 has been carried out, along with proposals for enhancing the financial strategy of LLC 'Barlinek Invest.'

Keywords: financial strategy, development strategy, concept, financial stability, forecasting.

86 p., 30 tabl., 12 fig., bibliography: 53 items.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	9
1.1 Сутність та структура стратегії розвитку підприємства.....	9
1.2 Методологічні підходи до дослідження фінансових аспектів формування стратегії розвитку підприємства	16
РОЗДІЛ 2 ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	28
2.1 Оцінка та аналіз фінансового потенціалу підприємств у деревообробному секторі України.....	28
2.2 Аналіз забезпечення поточної фінансової стійкості підприємства як індикатор забезпечення стратегії розвитку	37
2.3 Факторний аналіз фінансових показників для реалізації стратегії розвитку підприємства	47
РОЗДІЛ 3 КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	59
3.1 Концепція вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку підприємства	59
3.2 Прогнозування фінансових показників для формування стратегії розвитку підприємства	67
3.3 Удосконалення стратегії розвитку підприємства у фінансовому аспекті.....	73
ВИСНОВКИ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82
ДОДАТКИ.....	87

ВСТУП

Актуальність дослідження. Сучасні економічні умови диктують все нові та нові правила ринкових відносин. Тому кожному підприємству потрібно дотримуватись цих правил та вчасно реагувати на зміни задля стабільного функціонування. Багато факторів сьогодення мають негативний вплив на діяльність підприємств: військові дії на території країни, нестабільність економіки, зміни законодавства та податкової політики під впливом воєнних дій, спад рівня доходів населення, зміни у суспільних цінностях, велика конкуренція на ринку, фінансова криза, неправильно прийняті управлінські рішення можуть привести підприємство до занепаду. У зв'язку з цим, підприємства можуть забезпечити стабільне своє функціонування у майбутньому лише на основі стратегічного управління, основою якого є стратегія розвитку власного підприємства, особливу увагу приділивши формуванню її фінансових аспектів.

В умовах динамічної мінливості факторів сучасного зовнішнього середовища та поглиблення ринкових перетворень, питання формування ефективної фінансової стратегії стає особливо актуальним, адже недосконалість стратегічного фінансового планування підприємства та прийняття економічно необґрунтованих стратегічних рішень призводить до нестабільного існування та зниження темпів розвитку всієї господарської діяльності підприємства. Від якості фінансової стратегії залежить здатність підприємства стабільно формувати та ефективно використовувати свої фінансові ресурси та можливість в повній мірі реалізувати свій фінансовий потенціал, що є необхідністю для досягнення визначених пріоритетних цілей у загальній концепції розвитку.

Забезпечення фінансової стратегії є дуже важливим у сучасному ринковому світі, оскільки він постійно розвивається та удосконалюється. Вибір фінансової стратегії діяльності підприємства є актуальним у зв'язку з необхідністю ухвалення рішень щодо цих змін. Правильно сформована фінансова складова стратегії розвитку не тільки дозволить приносити максимальний прибуток підприємству, а й дасть стабільність та впевненість у функціонуванні в

майбутньому, покращуючи свою моральну складову - довіру споживачів товарів та послуг, інвесторів та працюючого персоналу. Від фінансової стратегії залежить фінансова стійкість підприємства, його платоспроможність, рівень доходу, конкуренція та привабливість для інвесторів. За рахунок неї підприємство забезпечує успішну діяльність в майбутньому, досягає поставлених цілей, забезпечивши конкурентну перевагу на сучасному ринку.

Актуальність даного дослідження полягає у тому, що увагу науковців та економістів здавна привертала проблема з'ясування сутності поняття «стратегія» підприємства, її цілі та завдання, засоби та методи формування оптимальної стратегії, які необхідні для досягнення успішної діяльності підприємства. Питання формування стратегії розвитку підприємства досить широко освітлено в науковому середовищі в працях І. Ансофа, К. Котлера, Ж-Ж. Ламбена, І. Федулової, Г. Мінцберга, М. Портера, О. Скибицького, Р. Фатхутдінова, А. Юданова, Н. Рітсона, Н. Дубініної, Г. Дудтки.

Метою дослідження є розробка концепції вдосконалення фінансової стратегії розвитку підприємства та визначення заходів щодо її покращення на підставі оцінювання фінансової конкурентоспроможності підприємства.

Об'єктом дослідження є особливості формування фінансової стратегії та шляхів її вдосконалення для забезпечення сталого розвитку підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні основи особливостей фінансових аспектів формування стратегії розвитку підприємства.

Завдання дослідження. У ході роботи відповідно до поставленої мети були сформовані наступні завдання:

- визначити сутність стратегії розвитку підприємства та її структуру;
- розглянути методи та механізми формування фінансових аспектів у розробці стратегії розвитку підприємства;
- оцінити фінансовий потенціал підприємств у деревообробному секторі України;
- проаналізувати фінансово-економічний стан ТОВ «Барлінек Інвест» та виявити вплив факторів на його фінансові показники;

- спрогнозувати фінансові показники діяльності досліджуваного підприємства для формування його стратегії розвитку;
- розробити концепцію вдосконалення фінансової стратегії розвитку ТОВ «Барлінек Інвест» та запропонувати заходи щодо її покращення.

Методи дослідження. Практичною та теоретичною інформацією дослідження є основні тлумачення та висновки, подані в наукових працях науковців-економістів. Основні методи, використані у даному дослідженні для визначення та розкриття сутності основних понять та методичні підходи до оцінки фінансової стратегії ТОВ «Барлінек Інвест» – наукові абстракції, групування, порівняння, систематизація; для визначення ефективності процесу формування фінансово-економічних показників на підприємстві - методи аналізу абсолютних та відносних величин, горизонтальний та вертикальний аналіз, факторний аналіз, коефіцієнтний аналіз; для обробки економічної інформації - методи сучасних комп'ютерних технологій обробки економічної інформації, зокрема, пакет прикладних програм Microsoft Excel; для розроблення напрямів удосконалення стратегії розвитку підприємства у фінансовому аспекті – методи прогнозування та планування, SWOT та PEST аналізи.

Наукова новизна дослідження представлена як теоретичне та практичне значення одержаних результатів:

розроблено:

- концепцію щодо вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку підприємства;

здобуло подальший розвиток:

- прогнозування фінансових показників для формування фінансової стратегії розвитку ТОВ «Барлінек Інвест» на основі моделі регресійного аналізу та запропоновано напрями удосконалення стратегії досліджуваного підприємства у його фінансовому аспекті.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що розроблені пропозиції та заходи удосконалення механізму переходу підприємства від поточного його стану до бажаного, який включає найбільш

пріоритетні напрямки розвитку підприємства на довгострокову перспективу, розглянуті в рамках розробленої концепції, можуть бути використані у практичній діяльності ТОВ «Барлінек Інвест», спрямованої на покращення позиції підприємства серед конкурентів у ринковому середовищі.

Апробація результатів дослідження:

- опубліковано статтю на тему «Концептуальні підходи до вдосконалення фінансової стратегії розвитку підприємства» в електронному науковому фаховому виданні «Економіка і суспільство», №57, 2023;
- опубліковано тези на тему «Фінансові аспекти формування стратегії розвитку підприємства в умовах воєнного стану» у збірнику наукових матеріалів I Всеукраїнської наукової конференції, присвяченій 55-річчю кафедри фінансів і банківської справи «Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України», Вінниця, 2023.

Положення, що виносяться на захист:

- трактування сутності фінансової стратегії розвитку підприємства;
- результати оцінки та аналізу фінансового потенціалу підприємств у деревообробному секторі України;
- результати оцінки забезпечення поточної фінансової стійкості ТОВ «Барлінек Інвест» як індикатора забезпечення стратегії розвитку;
- концепція вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку досліджуваного підприємства;
- прогнозування фінансових показників ТОВ «Барлінек Інвест»;
- удосконалення фінансової стратегії досліджуваного підприємства.

Кваліфікаційна (магістерська) робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку та списку використаних джерел: 53 найменування. Загальний обсяг роботи становить 86 сторінок. Робота містить 30 таблиць та 12 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність та структура стратегії розвитку підприємства

Першочерговим та актуальним завданням сучасного розвитку економіки є розвиток умов динамічного, гнучкого та ефективного функціонування підприємства в ринкових відносинах. Ринкова економіка диктує нові вимоги для підприємств. Зумовлені вони не тільки конкуренцією на ринку, високими стандартами щодо якості товарів, а й потребою реагувати швидко та гнучко на зміни ринкової ситуації, що в свою чергу може не сприяти розвитку та процвітанню підприємства. Тому, створення успішної організації та її стратегії розвитку є одними з найважливіших умов для існування підприємства та його подальшої діяльності.

Стратегія розвитку підприємства є складовою частиною стратегічного управління, вона допомагає підприємству забезпечити успішну діяльність в майбутньому, досягати поставлених цілей, забезпечивши конкурентну перевагу на ринку та створивши підстави для успішного функціонування. Основна сутність стратегії - це визначити цілі, дії та завдання, які необхідні для досягнення успіху підприємства. Базується стратегія на аналізі та оцінці внутрішнього та зовнішнього середовища, на розумінні очікувань та потреб клієнтів, на плануванні ресурсів компанії. Стратегія розвитку має бути спрямована на покращення поточного стану підприємства та підготовку до майбутніх викликів та можливостей. Метою стратегії є визначити переваги та недоліки компанії у порівнянні з конкурентами, визначити ключові сегменти на ринку та встановити конкурентні переваги, щоб підвищити ефективність використання ресурсів підприємства.

Керівники вищої та середньої ланки розуміють важливість стратегічного планування в діяльності організації та окремих її підрозділів. В часи пандемії, війни, економічної невизначеності та зростаючої складності питання, як

компанія може краще обрати напрямок та курс на майбутнє, стратегія залишається предметом для обговорень. Сучасне бізнес-середовище є досить складним, тому спрогнозувати будь-яку ситуацію або інцидент неможливо, а розроблення стратегії відображає спосіб стратегічного мислення про бізнес та середовище, тому підприємницька діяльність стає більш гнучким та динамічним процесом. Якщо підприємство не може розмірковувати стратегічно, воно стає вразливим до загроз та погано підготовленим, щоб використовувати нові можливості. Цілеспрямований та гнучкий підхід забезпечить підприємство можливістю краще боротися з невдачами і вчасно та швидко реагувати на нові можливості, коли вони з'являються.

Питання формування стратегії, конкурентної стратегії та стратегії розвитку досить широко освітлено в науковому середовищі. Зокрема в працях І. Ансофа, К. Котлера, Ж-Ж. Ламбена, І. Федулової, Г. Мінцберга, М. Портера, О. Скибицького, Р. Фатхутдінова, А. Юданова, Н. Рітсона, Н. Дубініної, Г. Дудтки, З. Шершньової, Р. Фрімана [5, с.13-14]. Економічну суть поняття «стратегія» досліджено багатьма авторами (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Витлумачення поняття «стратегія»

Автор	Тлумачення
Альфред Чандлер [8]	Стратегія - визначення довгострокових цілей та завдань підприємства, а також вибір потрібних дій та алокація ресурсів для досягнення цих цілей у конкурентному середовищі. Він був першим, хто звернув увагу на значення стратегії як ключового елемента успіху компанії в умовах зростаючої конкуренції.
Ігор Ансофф [2]	Стратегія - складний план дій, що повинен забезпечити підприємству довгостроковий успіх в умовах невизначеності. Згідно з цим підходом, стратегія має охоплювати не лише вибір відповідного напрямку розвитку, але й визначення методів досягнення цілей та управління ризиками.
Кеннет Карлофф [6]	Стратегія - загальна мета та напрямок дій, що забезпечують успішне функціонування організації в майбутньому. Згідно з цим підходом, стратегія має включати цілі, завдання та плани дій.
Дерек Дойль [32]	Стратегія - визначення того, чого ви не збираєтеся робити. За його підходом, стратегія передбачає вибір ідентифікації та концентрації на головному напрямку діяльності організації, відмову від непотрібних проектів та видів діяльності.
Аллен Клейнер [17]	Стратегія - комплексний план дій, спрямований на досягнення конкретної мети або набору метою, при цьому враховуючи змінні фактори зовнішнього середовища та внутрішній потенціал компанії.

Джерело: розроблено автором на основі [2; 6; 8; 17; 32]

Одним з відомих науковців та вчених, який досліджував сутність, а також структуру стратегії розвитку підприємства був Майкл Портер. Йому належить розробка відомої моделі, яка називається модель «П'яти сил конкуренції». Вона допомагає аналізувати та оцінювати конкурентні умови на ринку та в галузі, а також визначити основні стратегії розвитку підприємства на основі рівня конкуренції. Інші вчені розробляли різні підходи до аналізу сутності та структури стратегії розвитку, до них належать Гері Хемел, Генрі Мінцберг, Філіп Котлер та багато інших. Вони включали до аналізу: SWOT-аналіз, аналіз ресурсів та можливостей підприємства, аналіз позиції на ринку, бізнес-моделювання, стратегічне планування та інші підходи.

Сучасні українські автори також активно досліджують питання формування стратегії розвитку підприємств. Їм належать власні методики та підходи, базуючись на особливостях української економіки та враховуючи риси українського бізнес-середовища. До них можна віднести: В.С. Пономаренко, П.Л. Гордієнко, П.Г. Клівець, О.М. Придіда, А.П. Наливайко, Л.Г. Дідковська та багато інших. [5, с.13-14] Деякі у своїх дослідженнях базуються на підходах стратегії розумної спеціалізації, її основа полягає у виборі певного напрямку діяльності, враховуючи ресурсні можливості підприємства та конкуренції. Інші подають думку стратегії диференціації, використання інноваційних стратегій для досягнення конкурентної переваги. Зокрема акцентують увагу на стратегіях розвитку малого та середнього бізнесу, враховуючи та оцінюючи специфіку цього сегменту в українському бізнес-середовищі. Демонструють важливі деталі таких розділів, як розширення асортименту продукції, підвищення конкурентоспроможності, впровадження маркетингових стратегій.

Перетворення, що відбуваються на ринку в Україні, встановлюють та диктують нові вимоги до структури управління підприємством. Зміна економічних процесів та загострення ринкової конкуренції зменшують ефективність стратегічних планів, які не містять раціональних інструментів для швидкого пристосування до змін внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства. В таких умовах ефективність функціонування будь-якого суб'єкта

господарювання в значній мірі окреслюється його фінансовою стратегією. Вона охоплює основні аспекти діяльності підприємства, які пов'язані з формуванням необхідних фінансових ресурсів, координацією та використанням грошових потоків, має велике значення у створенні сприятливих обставин у зростанні ринкової вартості.

Фінансова стратегія – це комплекс заходів щодо ефективного управління доходами підприємства шляхом раціонального залучення, розподілу та використання фінансових ресурсів з метою досягнення фінансових цілей, забезпечення фінансової стійкості та зростання ринкової вартості підприємства.

Фінансова частина стратегії визначає об'єкти, процеси, учасників, механізми формування та реалізації стратегії в межах встановлених обмежень і через використання фінансових ресурсів виступає як засіб координації інших функціональних стратегій. Залежність загальних та фінансових цілей в стратегії розвитку компанії проаналізовано в табл. 1.2.

Таблиця 1.2 – Залежність загальних та фінансових цілей в стратегії розвитку компанії

Загальні цілі	Фінансові цілі
Зростання ринкової частки	Збільшення рівня доходів
Поліпшення якості продукту	Збільшення рівня дивідендів
Зниження витрат у порівнянні з іншими учасниками ринку	Підвищення рівня прибутковості інвестиційного капіталу
Розширення асортименту продукції та підвищення її конкурентоспроможності	Підвищення оцінки кредитоспроможності та надійності облігацій
Збільшення довіри споживачів до бренду	Підвищення рівня готівкових надходжень
Покращення рівня обслуговування клієнтів	Збільшення ринкової ціни акцій
Розширення сфери використання нововведень	Підвищення ефективності структури та джерел надходження доходів

Джерело: розроблено автором на основі [3; 10; 25]

Основні завдання фінансової частини стратегії розвитку включають: висвітлення ефективних способів реалізації стратегії; використання всіх фінансових ресурсів компанії; опис допустимості створення перспективних фінансових відносин між учасниками господарських відносин; матеріальне забезпечення ведення діяльності для перспективи розвитку, включаючи

інвестиційну, операційну та фінансову діяльність; аналіз та оцінка фінансових та економічних потужностей ймовірних партнерів та конкурентів, побудова та впровадження подальших дій для організації та втримання фінансової стійкості; розроблення способів та методик управління, а також визначення шляхів виходу з кризової ситуації. В ході розроблення та виконання фінансової стратегії необхідно зважати на динаміку як внутрішніх, так і зовнішніх факторів діяльності організації. Фінансова частина стратегії розвитку підприємства, зважаючи на свою стратегічну мету, включає здійснення наступних функцій:

- виявлення основних загроз зі сторони конкурентів, правильна організація, прийняті фінансові рішення та дії задля отримання прерогатив над конкурентами;
- послідовне та поступове виконання поставленої мети;
- ефективно та оптимальне застосування фінансових резервів;
- співставлення фінансових можливостей матеріальному стану та економічним можливостям компанії;
- встановлення найбільш ефективних напрямків вкладення та концентрація фінансових резервів на цих напрямках.

Фінансова стратегія окреслює довгострокові потреби фінансової діяльності суб'єкта господарювання, включаючи обрання найбільш ефективних засобів їх досягнення. Цілі та мета фінансової частини стратегії підприємства зобов'язані керуватися загальною стратегією розвитку компанії та бути спрямованими на підвищення прибутку від ведення діяльності та збільшення ринкової вартості компанії. На рис. 1.1 представлено етапи процесу формування та реалізації стратегії розвитку підприємства, включаючи фінансові аспекти.

Процес формування та розробки стратегії підприємства складається з наступних елементів: визначити місію компанії; вивчити та проаналізувати зовнішнє середовище та вияснити його вплив на діяльність компанії; визначити стратегічну мету підприємства та на її основі сформулювати завдання і цілі, які мають бути реалізовані; виявити та проаналізувати слабкі та сильні сторони в діяльності компанії; побудувати та оцінити альтернативні варіанти стратегії

розвитку, врахувавши фінансові аспекти, такі як: наявні ресурси, фінансові можливості, потенціал трудових та фінансових ресурсів; впровадити заходи, які спрямовані на реалізацію стратегії; реалізувати розроблену стратегію розвитку підприємства.

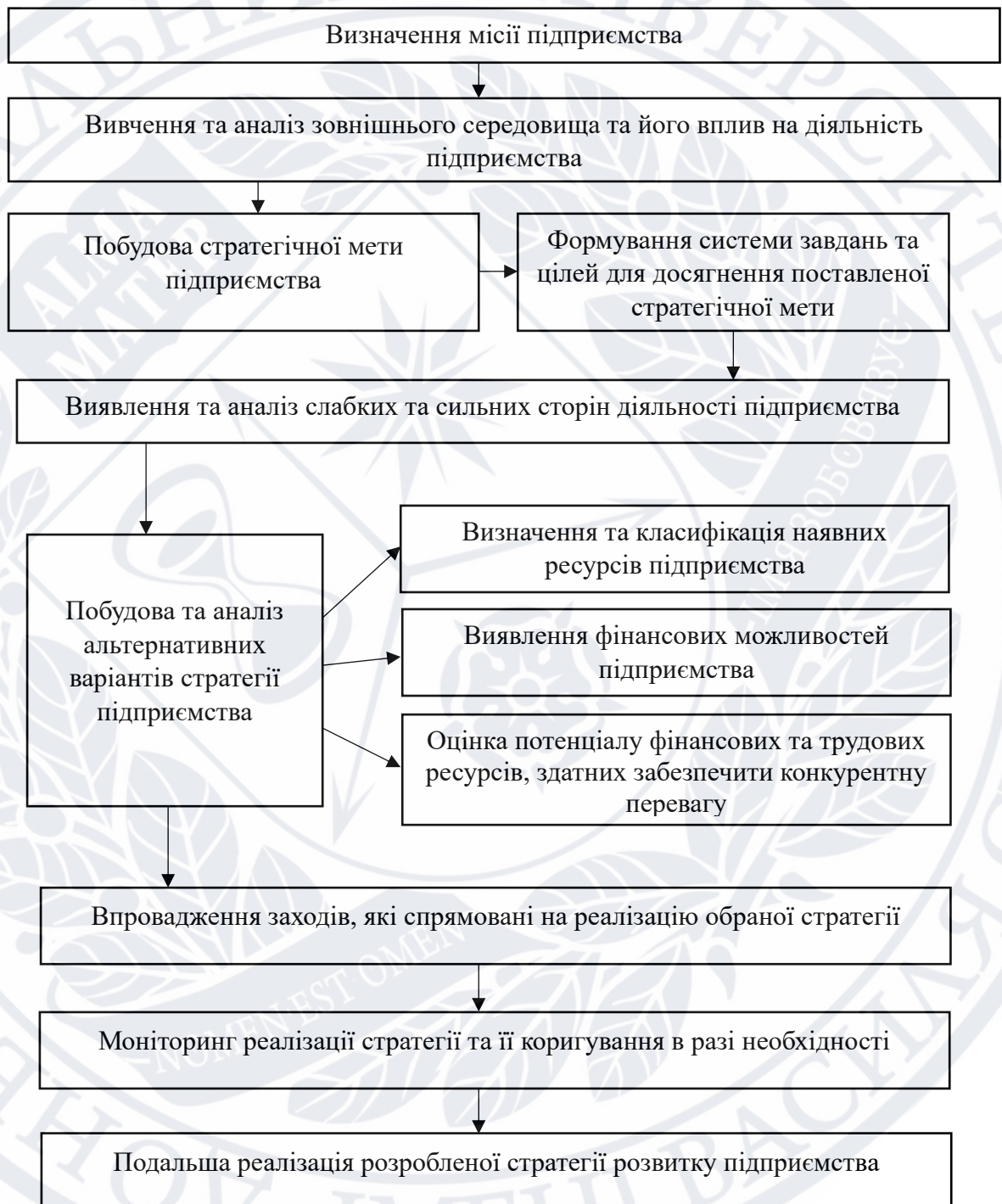

Рисунок 1.1 – Етапи процесу формування та реалізації стратегії розвитку підприємства із врахуванням фінансових аспектів

Джерело: розроблено автором

Важливі фінансові аспекти, які включені в процес формування та реалізації стратегії розвитку підприємства, можуть бути охарактеризовані наступними елементами:

1. фінансовий аналіз - оцінка фінансового стану підприємства, аналіз фінансових показників, таких як рентабельність, ліквідність, стабільність фінансової позиції тощо; допомагає виявити можливості та обмеження підприємства, вирахувати та врахувати фінансові ризики, прийняти обґрунтовані рішення при виборі стратегії розвитку підприємства;
2. фінансове планування - розробка фінансових планів на короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий періоди; визначають необхідні фінансові ресурси для реалізації стратегії, включаючи капіталовкладення, потреби в оборотних коштах, джерела фінансування, прогностичні фінансові результати;
3. фінансування стратегії - вибір та організація джерел фінансування для реалізації стратегії (можуть бути власні фінансові ресурси підприємства, залучення зовнішнього капіталу, такого як кредити, випуск акцій або облігацій, фінансові інструменти тощо - важливо вибрати оптимальні джерела фінансування);
4. бюджетування - розробка бюджетів на різних рівнях організації (загальний бюджет, функціональні бюджети, проектні бюджети тощо), включаючи розподіл фінансових ресурсів відповідно до стратегії розвитку; допомагає забезпечити контроль над витратами, визначити пріоритети в реалізації стратегії та відстежувати досягнення фінансових цілей;
5. моніторинг та контроль - систематичний аналіз фінансових результатів, порівняння фактичних результатів з планованими, виявлення відхилень та вжиття заходів для їх корекції; допомагає вчасно виявляти проблеми та ризики, вирішувати фінансові виклики та забезпечує ефективне виконання стратегії;
6. аналіз ефективності - аналіз фінансових показників, таких як рентабельність капіталу, віддача від інвестицій, рентабельність

продукції/послуг, економічна додана вартість тощо; допомагає визначити ефективність стратегії та робити відповідні корективи для досягнення поставлених фінансових цілей;

7. фінансовий звіт - регулярна підготовка та аналіз фінансових звітів, таких як баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни в капіталі, допомагає забезпечити відстеження фінансового стану підприємства, оцінити досягнення фінансових цілей та виявити потенційні проблеми;
8. оцінка результатів - оцінка фінансових результатів та досягнень підприємства відповідно до поставлених фінансових цілей, дозволяє оцінити ефективність стратегії та робити висновки для майбутньої роботи над стратегією розвитку.

Отже, стратегія розвитку підприємства висвітлена як системний план потенційної поведінки компанії в майбутньому, який включає в себе місію, короткострокові та довгострокові цілі, правила, якими керуються при прийнятті рішень, сильні та слабкі сторони. Фінансові аспекти є важливою частиною загальної стратегії розвитку підприємства. Вони заслуговують особливої уваги, тому що виступають ефективним елементом перспективного управління фінансовою діяльністю підприємства.

1.2 Методологічні підходи до дослідження фінансових аспектів формування стратегії розвитку підприємства

Методологічні підходи до дослідження фінансових аспектів формування стратегії розвитку підприємства вимагають комплексного дослідження фінансової стратегії підприємства з огляду на довгострокову перспективу або на вирішення конкретної пріоритетної задачі, оснований на економічних базових категоріях, таких як фінанси, кредит, капітал в конкретному періоді часу.

Фінансова стратегія обов'язково має вписуватись в загальну стратегію розвитку підприємства та відповідати їй по цілях та задачах. Згідно результатів досліджень українських науковців, таких як Довгань Л.Є., Артеменко Л.П., Домбровська С.О., Лапіна І.С.[1; 2], якщо не має загальної економічної стратегії

розвитку підприємства, де відображені основні його напрямки розвитку в стратегічному періоді, то формування його фінансової стратегії неможливе, тому що саме під ці напрямки і формуються фінансові аспекти розвитку підприємства, в яких відображені необхідні фінансові показники.

Під час формування фінансової стратегії до уваги береться вся фінансова діяльність підприємства: грошові розрахунки, оптимізація основних і оборотних засобів, формування та розподіл прибутку підприємства, його інвестиційна політика. Її розробка необхідна для вирішення таких завдань та задач:

- надходження та формування фінансових коштів, доцільне їх використання;
- забезпечення відповідності реального економічного стану підприємства його матеріальним можливостям та фінансовим цілям;
- об'єктивний облік реального фінансового стану підприємства;
- виявлення перспективних напрямів для інвестицій та зосередження на них основних наявних фінансів для отримання більшого прибутку;
- вивчення імовірних конкурентів, їх фінансових та економічних можливостей, забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- визначення основних та другорядних цілей, їх поетапного дослідження;
- створення або корекція стратегічних резервів підприємства;
- визначення методів та способів виходу із можливого кризового стану підприємства [3].

Розробка фінансової стратегії підприємства базується на методологічних принципах стратегічного управління. Цей процес ґрунтується на оцінці фінансового стану підприємства, що дозволяє визначити потрібні напрямки розподілу фінансових ресурсів, оцінити наявні власні джерела, їх можливе використання і знайти резерви для подальшого росту.

Формування фінансової стратегії підприємства можливе лише з урахуванням специфіки діяльності господарського суб'єкта, особливостей формування його дохідної частини та напрямків використання його фінансових ресурсів. Включаючи в себе не тільки визначення цілей використання фінансових

ресурсів, а й різних методів фінансування, певних важелів та способів управління рухом фінансових ресурсів, часових характеристик, фінансове планування та розробку фінансових планів, фінансова стратегія будується на таких організаційних принципах:

- фінансове планування на поточний та перспективний період передбачає усі очікувані грошові надходження та основні напрямки їх подальшого використання на підприємстві;
- утримання фінансових ресурсів для забезпечення гнучкості та ефективного використання, їх зосередження на основних вирішальних напрямках виробничо-господарської діяльності підприємства;
- формування фінансових резервів, які забезпечать стабільну роботу підприємства в умовах можливих змін ринкової кон'юнктури;
- безумовне виконання фінансових зобов'язань перед партнерами;
- розробку обліково-фінансової політики підприємства;
- організацію та ведення фінансового обліку підприємства й сегментів діяльності згідно діючих та затверджених стандартів;
- складання фінансової звітності по підприємству та сегментам діяльності відповідно до діючих норм і правил з дотриманням вимог стандартів;
- оцінка фінансової діяльності підприємства та окремих його частин (сегментів) з метою аналізу їхньої ефективності та результативності;
- прогнозування альтернативних сценаріїв розвитку підприємства з урахуванням фінансових показників його діяльності в різних умовах;
- фінансовий контроль діяльності підприємства, всіх його сегментів [3].

Вироблення стратегії розвитку підприємства забезпечує ефективний розподіл та використання всіх його ресурсів: матеріальних, трудових, фінансових, технологій та землі і на цій основі формує стійке положення підприємства в конкурентному ринковому середовищі, орієнтуючись на максимальний прибуток та ринкову вартість підприємства.

В процесі формування фінансової стратегії підприємства на кожному етапі її розробки виконуються певні суттєві завдання [4]:

- визначення періоду реалізації стратегії - аналізується тривалість періоду, який прийнятний для формування загальної стратегії розвитку підприємства – так як фінансова стратегія носить стосовно неї підлеглий характер, тому її термін не може виходити за межі цього періоду (більш короткий період формування фінансової стратегії допустимий); сучасний стан розвитку нашої економіки дозволяє встановлювати період реалізації фінансової стратегії в межах 3 - 5 рр.;
- факторний аналіз зовнішнього фінансового середовища та кон'юнктури фінансового ринку - вивчення економіко-правових умов фінансової діяльності підприємства та можливої їх зміни в майбутньому періоді, аналізується кон'юнктура фінансового ринку та визначальні фактори, а також розробляється прогноз кон'юнктури в розрізі окремих сегментів цього ринку, пов'язаних з майбутньою фінансовою діяльністю підприємства;
- формування стратегічної мети фінансової діяльності - підвищення рівня добробуту власників підприємства і максимізація його ринкової вартості, аналізуються завдання та особливості майбутнього фінансового розвитку підприємства;
- розробка фінансової політики підприємства - управління активами (формування оборотних та необоротних активів), управління капіталом (визначення вартості капіталу, оптимізація структури капіталу, забезпечення інвестиційної політики підприємства та формування його кредитної політики), управління інвестиціями, управління грошовими потоками, управління прибутком (формування, розподіл та використання чистого прибутку, дивідендна політика), управління фінансовими ризиками (виявлення факторів впливу на ризики та їх оцінка, забезпечення фінансової стабільності підприємства); сукупність встановлених стратегічних фінансових цілей щодо окремого аспекту фінансової діяльності формує фінансову політику підприємства щодо нього;

- розроблення системи заходів по забезпеченню реалізації фінансової стратегії - формування системи організаційно-економічних заходів на підприємстві: «центрів відповідальності» різних типів; визначення прав, обов'язків і міри відповідальності їх керівників за результати фінансової діяльності; розробку системи стимулювання працівників за їхній внесок у підвищення ефективності фінансової діяльності;
- оцінка розробленої стратегії та її ефективності відповідно до реального фінансового стану підприємства - мінімізація наслідків появи можливих ризиків і сприяння забезпеченню фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Сформована фінансова стратегія підприємства визначає цілі, завдання й параметри поточного фінансового планування. Вона буде успішною тільки тоді, коли стратегічні цілі будуть відповідати реальним фінансовим можливостям підприємства, а методи втілення стратегії будуть гнучкими до змін фінансово-економічних параметрів розвитку підприємства.

Критеріями ефективності формування фінансової стратегії є:

- забезпечення заданих темпів зростання доходів та прибутку, зростання показників рентабельності;
- забезпечення стабільності фінансових надходжень;
- ефективне використання фінансових ресурсів;
- підтримання необхідного рівня фінансової безпеки підприємства;
- відновлення платоспроможності підприємства;
- підвищення фінансової стійкості підприємства;
- зростання чистого грошового потоку;
- зростання ринкової вартості підприємства;
- забезпечення ефекту синергізму;
- формування оптимальної структури капіталу тощо [5].

Для фінансової стратегії підприємства характерні три основні відмінні риси: необоротність, постійність і довготривалі наслідки. Це означає, що з впровадженням стратегії змінюється потенціал підприємства, і неможливо

повернутися до попереднього стану. Постійний характер стратегії проявляється у постійній розробці, коригуванні і впровадженні власної стратегії підприємства. Ця постійність визначається змінністю бізнес-середовища, партнерів, конкурентів, нестабільністю підприємницької атмосфери та ринкових умов.

Основні методи, які застосовуються для розробки фінансової стратегії є методи стратегічного фінансового планування, фінансового прогнозування, фінансового моделювання і метод сценаріїв [16].

Фінансова стратегія є тісно пов'язаною з фінансовим плануванням, яке є однією з ключових функцій управління підприємством. *Стратегічне фінансове планування*, як складова частина фінансової стратегії, спрямоване на створення фінансових планів організації, які будуть визначати її фінансову діяльність у довгостроковій перспективі. Основні завдання цього методу включають планування заходів для поліпшення управління фінансовою діяльністю підприємства, визначення джерел залучення капіталу та їх вартості, оцінку інвестиційних можливостей, напрямки інвестування, оцінку ефективності капіталу, збалансоване розподілення ресурсів та мінімізацію ризиків шляхом створення фінансових резервів.

Основним елементом стратегічного фінансового планування є *фінансове прогнозування*. Цей процес є ключовим у плануванні та полягає у створенні оцінок ймовірності конкретного рівня ділової активності при обранні певного варіанту господарювання в умовах обмежених ресурсів і факторів, що впливають на кінцевий результат. Як метод фінансової стратегії, прогнозування створює різні сценарії розвитку фінансів підприємства та факторів, що впливають на його зовнішнє та внутрішнє середовище. Це спрямовано на ефективне розроблення фінансової стратегії. Серед завдань цього методу важливо виділити аналіз тенденцій розвитку поточних факторів діяльності підприємства, надання достовірних даних про майбутнє становище його зовнішнього та внутрішнього середовища для визначення обсягів потрібних фінансових ресурсів, оптимальних джерел їхнього отримання, найкращих об'єктів інвестування та інше. Цей метод відіграє ключову роль у розробці фінансової стратегії, оскільки допомагає

знизити ризики невизначеності і надає необхідні дані для створення різноманітних стратегій.

Методи фінансового планування та прогнозування взаємопов'язані між собою, але мають певні відмінності згідно основних своїх критеріїв (табл. 1.3)

Таблиця 1.3 – Порівняльна характеристика методів прогнозування і планування

Критерії	Прогнозування	Планування
Задачі	передбачення перспектив зміни різних факторів, які впливають на підприємство	реалізація на практиці раніше розроблених прогнозів
Функції	аналіз тенденцій зміни процесів і явищ для виявлення альтернатив розвитку на перспективу	визначення конкретних шляхів для досягнення певного стану об'єкту в перспективі
Самостійність	більш незалежне поняття ніж планування, через яке реалізується управлінський аспект прогнозування	розробляється незалежно від прогнозування, але вірність плану обумовлена розробкою прогнозу
Об'єкт	об'єктом може виступати будь-яке явище або процес	не всі об'єкти прогнозування підлягають плануванню (наприклад, погода, демографічна ситуація)
Альтернативність	може бути поліваріантним	властива моноваріантність
Логіка	припущення (думка) про стан об'єкту в майбутньому може бути істинним або помилковим	система рекомендацій, які можуть бути прийнятними або неприйнятними для досягнення цілей
Терміни	коригуються залежно від цілей прогнозування	чітко визначені

Джерело: розроблено автором на основі [3; 10; 25]

При будь-якому методі розробки фінансової стратегії підприємства, для її якості обов'язково повинні враховуватися динаміка макроекономічних процесів, особливості розвитку фінансових ринків країни та можливість диверсифікації діяльності підприємства.

Метод фінансового моделювання передбачає вивчення характеристик об'єкта за допомогою побудови його моделі. Цей метод лежить в основі прогнозування фінансових результатів діяльності на майбутнє. Він дозволяє створити модель реального об'єкта, в якій повністю відтворені ті його особливості та параметри, що мають ключовий вплив на результати його функціонування. Об'єктом методу можуть бути процеси, дії, проекти, діяльність

підприємства, а також власне фінансова стратегія. Застосування методу дозволяє вирішити ряд таких стратегічних завдань: виявлення найбільш проблемних зон у діяльності підприємства з позицій його завдань; визначення темпів його стійкого зростання, а також необхідності, методів та способів підвищення темпів росту в разі зміни зовнішніх та внутрішніх його факторів; розробка різних варіантів зростання для прийняття найоптимальнішого; досягнення збалансованого збільшення продажів, активів і власного капіталу; обґрунтування параметрів фінансової стратегії для забезпечення росту продажів з урахуванням ринкової кон'юнктури.

Метод сценаріїв є одним із методів фінансової стратегії, який полягає у складанні та вивченні різних можливих сценаріїв розвитку ключових процесів для підприємства. Це дозволяє отримати аналітичні дані, необхідні для розробки та реалізації фінансової стратегії. Метод впроваджується через створення сценаріїв, які представляють приблизний хід подій, щоб зосередитися на причинно-наслідкових зв'язках та ключових моментах їх розвитку, які вимагають вжиття відповідних рішень. Кожен сценарій містить опис дій, факторів та подій, які допомагають досягти поставлених цілей та передбачуваного стану підприємства (табл.1.4). У цьому методі звертається увага на детальний опис об'єкта, що відрізняє його від простого прогнозування, яке зазвичай базується на кількісних показниках. Об'єктами методу можуть бути саме підприємство, важливі фактори зовнішнього середовища, функціональні аспекти діяльності та інше.[26].

Таблиця 1.4 – Характеристика методу сценаріїв розвитку подій

Назва сценарію	Характеристика сценарію
Оптимістичний сценарій	передбачає виконання всіх умов прогнозування, закладених фінансовим менеджером.
Реалістичний сценарій	передбачає виконання лише частини найбільш можливих для реалізації умов прогнозування, закладених фін. менеджером
Песимістичний сценарій	показує, що буде з підприємством, якщо існуючі тенденції не змінювати.

Джерело: розроблено автором [9; 18; 35]

Крім вищезазначених методів, які є основними при формуванні фінансової стратегії існують також інші методи – метод експертних оцінок, нормативний, балансовий, розрахунково-аналітичний, бюджетування, метод часових рядів тощо, які доцільно застосовувати на окремих стадіях розробки та реалізації фінансової стратегії. Враховуючи те, що розробка фінансової стратегії підприємства передбачає виявлення довгострокових цілей його фінансової діяльності, потрібно використовувати найбільш дієві схеми та методи їх досягнення [8].

Усередині корпоративних фінансових інструментів реалізацію стратегії розвитку забезпечують методи фінансового планування та управління підприємством: «гнучкого бюджету», відсотка від продажів, аналізу безбитковості, управління витратами та ситуаційні плани, характеристика яких представлена в табл. 1.5.

Таблиця 1.5 – Методи реалізації фінансової стратегії

Метод	Характеристика методу
«Гнучкого бюджету»	передбачає визначення капітальних витрат по програмі розвитку у вигляді нормативів витрат, як бази визначення показників діяльності підприємства (без урахування фіксованих сум)
Відсотка від продажу	використовується для здобуття по кожному елементу прогнозованого бюджету і рівня прибутку із запланованих об'ємів продажів, вибираються процентні стосунки, які мають місце в поточній діяльності, отримані за прогнозними даними
Безбитковості (аналіз точки розриву)	визначає обсяги виробництва та продажу, які будуть задовольняти умови безбитковості, забезпечує гнучкість довгострокових фінансових планів за рахунок можливостей варіації витрат, цін, об'ємів продажу
Управління витратами	забезпечується на основі раціонального використання витрат підприємства та контролю за їх необхідним рівнем (ефективно використовується для вже постійної номенклатури підприємства)
Ситуаційні плани	полягає в використанні конкретних ситуацій або випадків для спільного аналізу або прийняття рішень

Джерело: розроблено автором [3; 10; 25]

Традиційно ситуаційні плани розглядаються як методичний прийом забезпечення гнучкості загальної стратегії підприємства. Практика показує, що на основі ситуаційних планів доцільно будувати механізми адаптації планів підприємства до зовнішніх умов сьогодення [10].

Вибір фінансової стратегії діяльності підприємства є актуальним у зв'язку з необхідністю ухвалення рішень в ринкових умовах. Тут основна увага відводиться оцінці поточного стану суб'єкта господарської діяльності. Пріоритетними в даному напрямі досліджень є зважений прогноз напрямів розвитку підприємства, вироблення конкретних рекомендацій для недопущення можливих помилок та констатація фактичного стану діяльності підприємства.

Розробка фінансової стратегії підприємства залежить від цілей та завдань, поставлених його власником. Лише у серйозних стратегічних інвесторів фінансовою стратегією передбачається постійний розвиток підприємства, інвестування в оновлення його основних фондів, переорієнтація економіки підприємства у бік зменшення енерговитрат і збільшення витрат на оплату праці, а при необхідності і переорієнтація виробництва.

Отже, формування фінансової стратегії – це частина загальної стратегії економічного розвитку підприємства, яка, охоплюючи всі форми фінансової діяльності підприємства, обов'язково повинна узгоджуватися з її стратегічними цілями і напрямками. У свою чергу, фінансова стратегія представляє собою систему, що забезпечує формування та реалізацію основних фінансових цілей підприємства. Це включає ефективне залучення та оптимальне використання фінансових ресурсів, координацію їхніх потоків та забезпечення необхідного рівня фінансової стійкості. Фінансова стратегія базується на постійному врахуванні змін зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства. З іншого боку, фінансова стратегія є складною та багатофакторною моделлю дій і заходів. Вона спрямована на досягнення визначених пріоритетних та перспективних цілей в контексті загальної концепції розвитку, особливо у формуванні та ефективному використанні фінансового потенціалу підприємства.

Вона охоплює такі напрями діяльності підприємства як: аналіз фінансового стану, управління структурою та вартістю капіталу, оптимізація основних і оборотних фондів, розподіл отриманого прибутку, безготівкові розрахунки, податкова політика та політика в галузі цінних паперів, цінова політика, облік і фінансова оцінка можливих ризиків.

Ефективність впливу фінансової стратегії на фінансовий стан і розвиток підприємства значною мірою залежить від стратегічних цілей та завдань, які адекватно відображають зовнішній та внутрішній стан підприємства, динаміку його розвитку залежно від обраної стратегії, інформаційної бази, яка достовірно, повно та своєчасно відображає дані для проведення аналізу та прийняття відповідних рішень.

Висновки до розділу 1

Розкриття економічної суті поняття «стратегія» в дослідженнях різних науковців має не завжди точне пояснення, що пов'язане з різнобічними підходами та методами авторів, їх знань та тлумачення базових категорій, бачення та розуміння економічних процесів, що відбуваються у суспільстві. Тому стратегія на підприємстві виступає як певний системний план дій та заходів, спрямований на досягнення поставлених цілей для покращення економічного та фінансового становища підприємства.

Складовою загальної стратегії розвитку є фінансова стратегія, яка охоплює всі форми та напрями фінансової діяльності підприємства: аналіз фінансового стану, управління структурою та вартістю капіталу, оптимізацію основних і оборотних фондів, розподіл отриманого прибутку, інвестиційну політику, безготівкові розрахунки, податкову політику, ціноутворення, облік і фінансову оцінку можливих ризиків. Цілі та мета фінансової частини стратегії підприємства зобов'язані керуватися загальною стратегією розвитку та бути спрямованими на підвищення прибутку від ведення діяльності та збільшення ринкової вартості суб'єкта господарювання.

Головним завданням формування та реалізації стратегії є знаходження балансу застосування методів реалізації фінансової стратегії: стратегічного фінансового планування; фінансового прогнозування; фінансового моделювання та методу сценаріїв. Застосування методів реалізації дозволяє вчасно приймати оптимальні рішення та ефективно коригувати напрями стратегії, які забезпечать підприємству перевагу в конкурентному ринковому середовищі.

Етапи розробки та формування фінансової стратегії включають у себе шість основних завдань: визначення періоду реалізації фінансової складової стратегії; факторний аналіз фінансового стану підприємства; формування стратегічної мети та завдань фінансової стратегії; розробка фінансової політики підприємства; розроблення системи заходів щодо забезпечення реалізації фінансової стратегії; оцінювання ефективності розробленої стратегії відповідно до реального фінансового стану підприємства.

Фінансова стратегія буде успішною тільки тоді, коли стратегічні цілі будуть відповідати реальним фінансовим можливостям підприємства, а методи реалізації стратегії будуть гнучкими до змін фінансово-економічних параметрів його розвитку.

РОЗДІЛ 2

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Оцінка та аналіз фінансового потенціалу підприємств у деревообробному секторі України

Фінансовий потенціал підприємства представляє собою комплексність існуючих та потенційних перспектив підприємства з метою залучення та розвитку їх величини, перетворення цих можливостей у інші виробничі елементи відповідно до потреб з ціллю досягнення стратегічної мети підприємства. Ціль управління фінансовим потенціалом підприємства є поліпшення грошового потоку задля досягнення найбільш позитивного фінансового результату. Значення фінансової складової у загальній стратегії розвитку підприємства посилюється у зв'язку із зростанням ролі фінансових відносин в мінливих умовах ринкового середовища.

Варто відмітити, що фактори зовнішнього середовища, які визначають складність поведінки підприємства на ринку і невизначеність його результатів, вимагають різних підходів до управління фінансами, зокрема розробки стратегічних схем. Вплив аналізу фінансового потенціалу підприємства у порівнянні з конкурентоспроможними підприємства на вибір та реалізацію фінансової стратегії представлено на рис. 2.1. Фінансова складова у загальній стратегії підприємства передбачає виявлення поставлених завдань на довгострокову перспективу фінансової діяльності та вибір найоптимальнішого методу їх досягнення. Цілі фінансової стратегії мають підпорядковуватися загальній стратегії економічного розвитку та бути спрямованими на зростання прибутковості та ринкової вартості підприємства.

Вагомим етапом розроблення фінансової складової стратегії розвитку є її оцінка ефективності. Результатом ефективної реалізації є: покращення фінансових показників підприємницької діяльності, підвищення його ринкової вартості, збільшення доходу та зміцнення ділового іміджу підприємства. Ефективність реалізації фінансової складової стратегії розвитку підприємства

досягається з урахуванням адаптивності фінансової стратегії підприємства до прогнозованих змін у зовнішньому підприємницькому середовищі та достовірній оцінці фінансового потенціалу підприємств-конкурентів.

Рисунок 2.1 – Вплив фінансового потенціалу підприємства на вибір та реалізацію фінансової стратегії

Джерело: розроблено автором на основі [11; 19; 37]

Деревообробна промисловість є одним із секторів переробної промисловості, що здійснює оброблення деревини та виробництво дерев'яних виробів. Кількість діючих підприємств у деревообробному секторі (за КВЕД 16 – оброблення деревини та виготовлення виробів із деревини) у 2022 р. становила 3 824 підприємств, з них 95,3% - є малими, 4,7% відносяться до великих та середніх.

Для того, щоб оцінити та проаналізувати фінансовий потенціал підприємств у деревообробному секторі України, візьмемо 5 підприємств найбільших за обсягами виручки у 2022 р., дані представлено в табл. 2.1.

Варто зазначити, що ТОВ «Барлінек Інвест» займає лідируючу позицію.

Таблиця 2.1 – Характеристика деревообробних підприємств

Підприємство	Обсяг виручки, млн. грн у 2022 році	Кількість працівників
ТОВ «Барлінек Інвест»	3 139 784	1 148
ТОВ «Цунамі»	1 657 960	341
ТОВ «Вівад 09»	941 259	354
ТОВ «Українські лісопильні»	780 498	284
ТОВ «Укршпон»	610 719	276

Джерело: складено автором на основі [52]

До топ-5 підприємств деревообробної промисловості за основним КВЕД діяльності 16.10 (лісопильне та стругальне виробництво) увійшли: ТОВ «Барлінек Інвест», ТОВ «Цунамі», ТОВ «Вівад 09», ТОВ «Українські лісопильні» та ТОВ «Укршпон».

Економічні показники господарської діяльності деревообробних підприємств досліджуваної вибірки за 2018-2022 рр. представлено у табл. 2.2. Для аналізу було обрано: чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), дохід від експорту, собівартість реалізованої продукції, чистий фінансовий результат, як одні із ключових показників господарської діяльності. За проаналізований період позитивна динаміка чистого доходу від реалізації продукції спостерігається у всіх підприємств: у ТОВ «Барлінек Інвест» показник зріс на 43 %, ТОВ «Цунамі» - 107 %, ТОВ «Вівад 09» та ТОВ «Українські лісопильні» - 106 %, ТОВ «Укршпон» - 22,5 %.

Таблиця 2.2 – Економічні показники господарської діяльності деревообробних підприємств за 2018-2022 рр., тис. грн

Економічні показники	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення	
						7	8
1	2	3	4	5	6	2022/21	2022/18
ТОВ «Барлінек Інвест»						2022/21	2022/18
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2195,9	2288,5	2283,8	3117,8	3139,8	22,0	943,9
Дохід від експорту	1976,3	2105,4	2055,4	2806,0	2888,6	82,6	912,3
Собівартість реалізованої продукції	1947,0	1925,2	1765,1	2617,9	2548,6	-69,3	601,6
Чистий фінансовий результат	140,2	288,3	22,8	245,9	174,6	-71,3	34,5

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
ТОВ «Цунамі»						2022/21	2022/18
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	800,4	715,1	733,2	1005,5	1657,9	652,4	857,5
Дохід від експорту	792,4	429,1	388,6	754,1	1359,5	605,4	567,1
Собівартість реалізованої продукції	619,6	609,4	597,4	919,9	1242,2	322,3	622,6
Чистий фінансовий результат	133,8	85,4	65,7	55,2	350,0	294,8	216,2
ТОВ «Вівад 09»						2022/21	2022/18
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	190,1	230,6	260,7	256,3	392,8	136,5	202,7
Дохід від експорту	170,0	210,2	250,9	140,5	320,7	180,2	150,7
Собівартість реалізованої продукції	150,2	190,3	230,5	230,1	324,6	94,5	174,4
Чистий фінансовий результат	7,7	8,1	6,3	4,9	15,0	10,1	7,3
ТОВ «Українські лісопильні»						2022/21	2022/19
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	-	4,4	215	183,9	422,9	239,0	418,5
Дохід від експорту	-	0,1	168	85	60	-25,0	59,9
Собівартість реалізованої продукції	-	5,6	240	236,1	396,7	160,6	391,1
Чистий фінансовий результат	-4,6	-14,0	41,0	-17,1	-126	-108,9	-121,4
ТОВ «Укршпон»						2022/21	2022/18
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	290,2	350,8	360,0	373,2	355,5	-17,7	65,3
Дохід від експорту	250,7	300,3	330,6	225,6	187,1	-38,5	-63,6
Собівартість реалізованої продукції	200,0	270,1	290,3	313,3	271,9	-41,4	71,9
Чистий фінансовий результат	35,2	28,1	28,4	18,8	33,5	14,7	-1,7

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Дохід від експорту є одним із ключових індикаторів ефективності реалізації експортного потенціалу підприємств, графічно зображено на рис. 2.2. Дохід від експорту скоротився лише у ТОВ «Укршпон» на 25 %, решта підприємств продемонстрували позитивну динаміку до зростання. Лідируючу позицію займає ТОВ «Барлінек Інвест», дохід від експортної діяльності варіює в межах 1 900 – 2 900 тис. грн, показник зріс у 2022 р. в порівнянні з 2018 р. на 46 %, ТОВ «Цунамі» тримає також лідируючі позиції, дохід від експортної діяльності варіює в межах 700-1 400 тис. грн, підприємство продемонструвало зростання доходу на

71,5 %. У ТОВ «Вівад 09», ТОВ «Українські лісопильні» та ТОВ «Укршпон» дохід від експортної діяльності значно менший ніж в лідируючих підприємств – в межах 60-350 тис. грн.

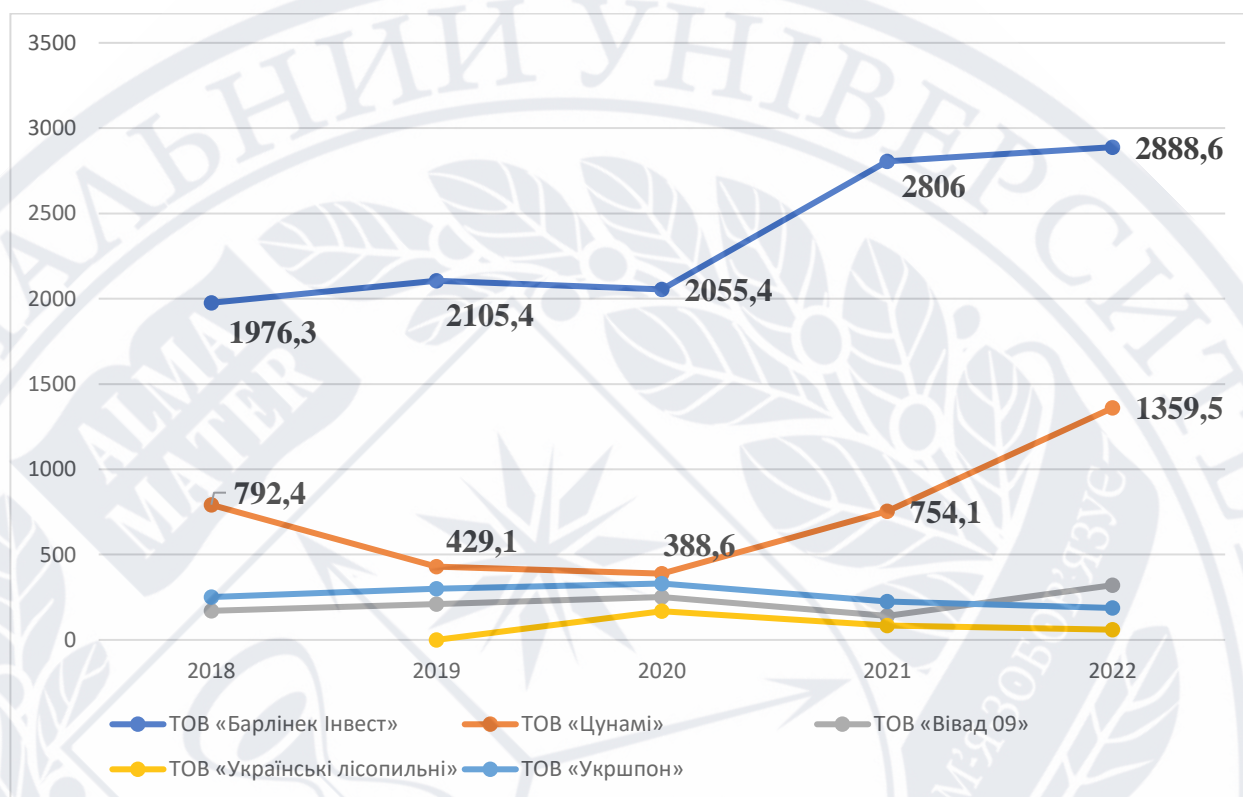

Рисунок 2.2 – Динаміка доходу від експорту деревобробних підприємств за 2018-2022 рр., тис. грн

Джерело: побудовано автором на основі даних таблиці 2.2

Аналізуючи чистий фінансовий результат, варто зазначити, що діяльність ТОВ «Українські лісопильні» та ТОВ «Укршпон» була збитковою, найбільше зростання прибутку продемонструвало ТОВ «Цунамі» у 2022 р. в порівнянні з 2018 р. прибуток зріс у 1,5 рази.

Оцінювання рівня ліквідності підприємства дозволяє зробити обґрунтовані висновки про існуючий стан та перспективи розвитку підприємства. За допомогою показників ліквідності є можливість діагностувати фінансовий стан, платоспроможність підприємства, усунути наявні недоліки задля поліпшення результатів діяльності. Для аналізу взято коефіцієнт поточної, абсолютної та швидкої ліквідності, проміжний коефіцієнт ліквідності. Показники ліквідності деревобробних підприємств за 2018-2022 рр. наведено у табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Показники ліквідності деревообробних підприємств за 2018-2022 рр.

Підприємство	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення	
Коефіцієнт поточної ліквідності (Current Ratio)						2022/21	2022/18
ТОВ «Барлінек Інвест»	3,5	4,3	3,5	2,7	4,7	2,0	1,2
ТОВ «Цунамі»	0,9	0,8	0,9	0,9	1,9	1,0	1,0
ТОВ «Вівад 09»	0,8	0,7	0,7	0,7	0,9	0,2	0,1
ТОВ «Українські лісопильні»	1,1	3,1	1,6	1,9	1,8	-0,1	0,7
ТОВ «Укршпон»	1,9	2,4	4,1	6,1	7,9	1,8	8,0
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Cash Ratio)						2022/21	2022/18
ТОВ «Барлінек Інвест»	0,04	0,09	0,39	0,13	0,05	-0,08	0,01
ТОВ «Цунамі»	0,07	0,08	0,34	0,03	0,73	0,7	0,66
ТОВ «Вівад 09»	0,03	0,01	0,01	0,13	0,07	-0,06	0,04
ТОВ «Українські лісопильні»	0,01	0,53	0,04	0,04	0,05	0,01	0,04
ТОВ «Укршпон»	0,15	0,23	0,07	0,07	1,24	1,17	1,09
Коефіцієнт швидкої ліквідності (Quick Ratio)						2022/21	2022/18
ТОВ «Барлінек Інвест»	1,10	1,79	1,82	1,17	2,79	1,62	1,69
ТОВ «Цунамі»	0,25	0,26	0,48	0,30	1,18	0,88	0,93
ТОВ «Вівад 09»	0,53	0,41	0,42	0,43	0,56	0,13	0,03
ТОВ «Українські лісопильні»	1,07	1,14	0,45	0,02	0,38	0,36	-0,66
ТОВ «Укршпон»	0,69	0,82	1,02	1,73	3,34	1,61	2,65
Проміжний коефіцієнт покриття (Net Quick Ratio)						2022/21	2022/18
ТОВ «Барлінек Інвест»	1,08	1,77	1,78	1,20	2,77	1,57	1,69
ТОВ «Цунамі»	0,25	0,26	0,48	0,30	1,18	0,88	0,93
ТОВ «Вівад 09»	0,53	0,41	0,42	0,43	0,56	0,13	0,03
ТОВ «Українські лісопильні»	1,07	1,14	0,45	0,02	0,41	0,39	-0,66
ТОВ «Укршпон»	0,69	0,82	1,02	1,73	3,34	1,61	2,65

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Показник поточної ліквідності характеризує здатність підприємства виплатити свої короткострокові зобов'язання, які мають бути погашені протягом року, за рахунок своїх оборотних активів. Показник допомагає визначити чи володіє підприємство достатніми ресурсами для розрахунків з короткостроковими дебіторами. Рекомендований коефіцієнт поточної ліквідності 1-3, однак найоптимальнішим значенням є 2-3. Показник нижче нормативного значення свідчить про проблемний стан платоспроможності

підприємства, тому що оборотних активів недостатньо для того, щоб розрахуватися із поточними зобов'язаннями (рис. 2.3).

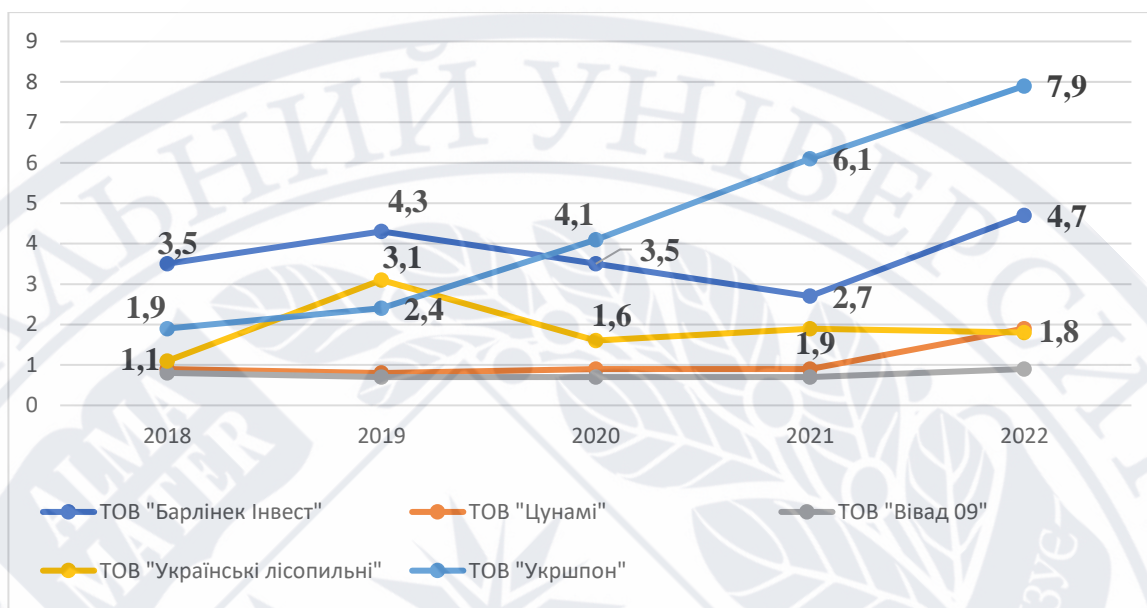

Рисунок 2.3 – Показники поточної ліквідності деревообробних підприємств за 2018-2022 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних таблиці 2.3

Середнє значення поточної ліквідності по деревообробних підприємствах було в межах рекомендованого коефіцієнта – 2,4. Підприємствам досліджуваної вибірки притаманна тенденція позитивної динаміки. Найкращі показники мають ТОВ «Барлінек Інвест» та ТОВ «Укршпон», їх коефіцієнти мали найоптимальніше значення, в межах рекомендованого значення постійно знаходилося ТОВ «Українські лісопильні», дані свідчать про наявність достатньої кількості ресурсів для погашення короткострокових вимог кредиторів. ТОВ «Цунамі» досягло рекомендованого значення тільки у 2022 р., а ТОВ «Вівад 09» має найнижчий коефіцієнт, що призводить до зниження довіри до підприємства з боку кредиторів та постачальників.

Показник абсолютної ліквідності є найбільш жорстким показником ліквідності, який відображає здатність компанії погасити свої поточні зобов'язання виключно за рахунок наявних грошових коштів та їх еквівалентів. Коефіцієнт демонструє, чи є у підприємства достатньо грошових ресурсів для

задоволення вимог кредиторів на поточну дату. Оптимальне значення цього показника 0,2-0,25 (рис.2.4).

Рисунок 2.4 – Показники абсолютної ліквідності деревообробних підприємств за 2018-2022 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних таблиці 2.3

Динаміка показників абсолютної ліквідності деревообробних підприємств має тенденцію до покращення, але показники нижче рекомендованого значення. У 2022 р. рекомендованим значенням абсолютної ліквідності відповідали тільки ТОВ «Цунамі» та ТОВ «Укршпон». ТОВ «Барлінек Інвест», ТОВ «Вівад 09», та ТОВ «Українські лісопильні» мають низьку спроможність вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром.

Аналіз рентабельності є ключовим інструментом для оцінки фінансової стабільності, ефективності та привабливості підприємства для різних зацікавлених сторін. Аналіз дозволяє порівняти фінансові показники з аналогічними компаніями у схожій галузі, для того, щоб зрозуміти, наскільки успішно підприємство функціонує порівняно з конкурентами на ринку. Інвестори та акціонери оцінюють рентабельність підприємства перед прийняттям рішення щодо інвестицій. На основі цих показників планується майбутня діяльність підприємства та приймається рішення щодо оптимізації виробництва, цінової політики, управління витратами та іншими аспектами ведення підприємницької діяльності. Для аналізу візьмемо показники: рентабельність активів,

рентабельність власного капіталу, рентабельність оборотних активів та рентабельність загальних активів, що представлено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Показники рентабельності деревообробних підприємств за 2018-2022 рр.

Підприємство	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення	
Рентабельність активів (ROA),%						2022/21	2022/18
ТОВ «Барлінек Інвест»	8,45	2,62	1,84	17,69	15,03	-2,66	6,58
ТОВ «Цунамі»	11,9	6,9	4,8	4,1	21,6	17,5	9,7
ТОВ «Вівад 09»	4,3	4,3	3,7	3,2	8,5	5,3	4,2
ТОВ «Українські лісопильні»	-3,7	-5,5	-7,3	-3,7	-26,5	-22,8	-22,8
ТОВ «Укршпон»	30,7	18,9	15,2	9,6	15,4	5,8	-15,3
Рентабельність власного капіталу (ROE), %						2022/21	2022/18
ТОВ «Барлінек Інвест»	17,23	26,16	2,04	18,44	11,37	-7,07	-5,86
ТОВ «Цунамі»	17,6	10,1	7,3	5,9	27,4	21,5	9,8
ТОВ «Вівад 09»	59,1	39,5	22,2	17,4	49,5	32,1	-9,6
ТОВ «Українські лісопильні»	-5,1	-15,2	-50,2	-34,9	-39,4	-4,5	-34,3
ТОВ «Укршпон»	11,0	42,1	29,2	14,9	23,9	9,0	12,9
Рентабельність оборотних активів (RCA),%						2022/21	2022/18
ТОВ «Барлінек Інвест»	11,28	3,72	2,26	16,29	11,58	-4,71	0,3
ТОВ «Цунамі»	57,4	35,8	21,2	17,3	59,7	42,4	2,3
ТОВ «Вівад 09»	7,1	7,9	6,8	5,7	13,7	8,0	6,6
ТОВ «Українські лісопильні»	-14,0	-14,7	-34,5	-21,0	-99,7	-78,7	-85,7
ТОВ «Укршпон»	49,2	33,2	24,7	15,3	22,3	7,0	-26,9
Рентабельність загальних активів (ROTA), %						2022/21	2022/18
ТОВ «Барлінек Інвест»	6,9	15,7	1,4	11,7	7,8	-3,9	0,9
ТОВ «Цунамі»	13,9	8,4	5,9	4,9	26,4	21,5	12,5
ТОВ «Вівад 09»	6,2	6,1	6,1	7,3	13,2	5,9	7,0
ТОВ «Українські лісопильні»	-3,7	-6,9	-6,6	-2,0	-29,8	-27,8	-26,1
ТОВ «Укршпон»	42,4	25,3	19,8	12,5	19,4	6,9	-23

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Рентабельність активів є індикатором прибутковості, що демонструє скільки прибутку приносить кожна гривня активів компанії. Коефіцієнт дає розуміння наскільки ефективно менеджмент використовує активи підприємства

для генерації прибутку. Від’ємні значення свідчать про збитки. Позитивна динаміка зростання рентабельності активів спостерігається у ТОВ «Барлінек Інвест», ТОВ «Цунамі» та ТОВ «Вівад 09» у 2022 р. в порівнянні з 2018 р. Варто зазначити, що у ТОВ «Барлінек Інвест» показник у 2022 р. впав на 2,7 % у порівнянні з 2021 р. ТОВ «Українські лісопильні» та ТОВ «Укршпон» мали тенденцію до зниження показника рентабельності, а діяльність ТОВ «Українські лісопильні» була взагалі збитковою. Підприємству доцільно здійснити оптимізацію структури активів, що дозволить скоротити їх обсяг та підвищити рентабельність.

2.2 Аналіз забезпечення поточної фінансової стійкості підприємства як індикатор забезпечення стратегії розвитку

Фінансова стратегія є однією з функціональних стратегій підприємства. При розробці стратегії розвитку фінансової діяльності підприємства важливо виділити чотири основні напрями: стратегія залучення фінансових ресурсів для підприємства; інвестиційна стратегія; стратегія забезпечення фінансової стійкості підприємства; стратегія покращення управління фінансовою діяльністю. При цьому, важливо розширити перелік фінансових стратегічних напрямків, включивши до нього також стратегію забезпечення фінансової стійкості підприємства. Головна мета цієї стратегії полягає в створенні та підтримці ключових показників стійкості фінансового стану підприємства. Це досягається завдяки визначеним цілям, завданням і стратегічним рішенням, які спрямовані на запобігання розбалансуванню внутрішньої фінансової сфери та протидію негативному впливу як внутрішніх, так і зовнішніх факторів.

Головна мета розроблення стратегічних рішень полягає в створенні та забезпеченні довгострокової фінансової стійкості підприємства. Стратегія включає вирішення таких стратегічних завдань:

- ✓ формування та підтримка якісної структури активів, що враховує ліквідність;
- ✓ забезпечення балансу вхідних і вихідних грошових потоків компанії;

- ✓ забезпечення своєчасності та повноти виплат кредиторам для уникнення критичної заборгованості, яка може спричинити банкрутство;
- ✓ підтримка зростання власного капіталу та вартості бізнесу підприємства;
- ✓ мінімізація негативного впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на фінансову стабільність компанії;
- ✓ оптимізація структури капіталу для досягнення оптимального фінансового положення.

Управління фінансовою стійкістю охоплює послідовний набір етапів, що розпочинаються з аналізу поточного стану фінансової стійкості на певний момент часу. Цей аналіз включає в себе ідентифікацію факторів і причин, що призвели до даного стану. Процес завершується розробкою фінансової стратегії та управлінських рішень, спрямованих на підтримку або покращення фінансової стійкості шляхом безпосереднього впливу на фінансову діяльність підприємства.

Схему цього процесу можна побачити на рис. 2.5.

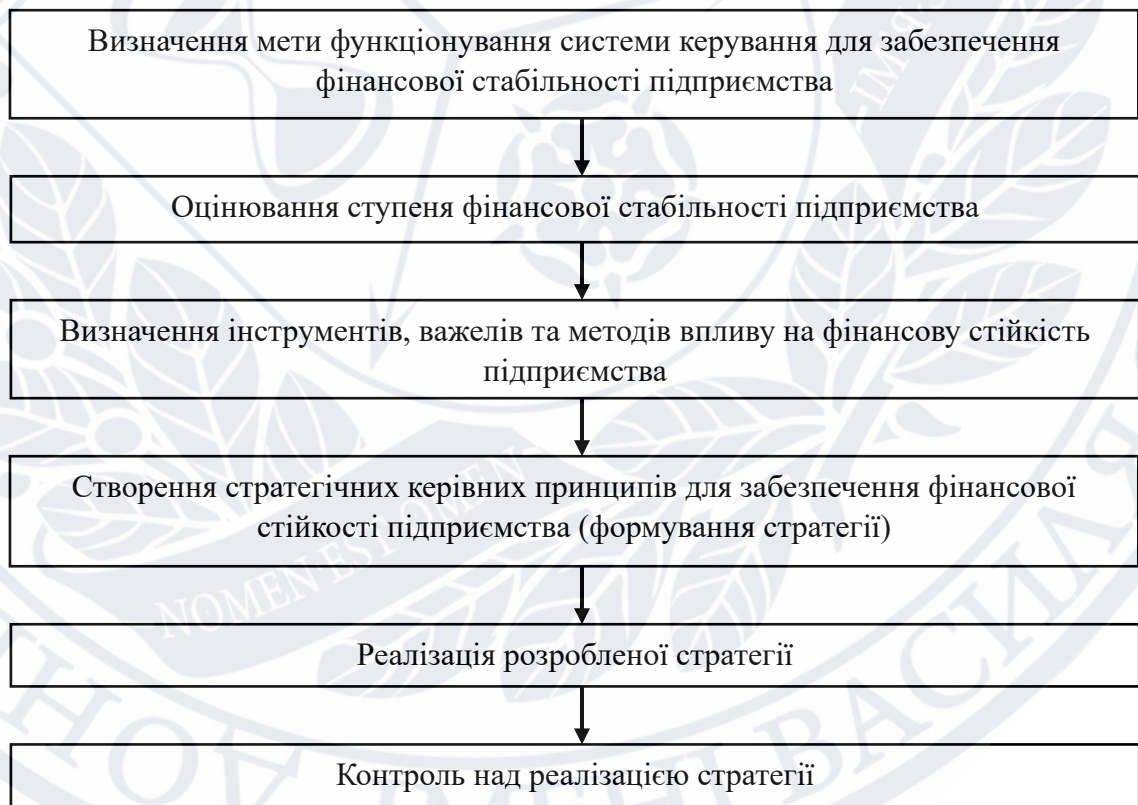

Рисунок 2.5 – Структура управління фінансовою стійкістю підприємства

Джерело: розроблено автором на основі [11]

Фінансову стійкість підприємства значною мірою визначає наявність достатньої кількості фінансових ресурсів. Ці ресурси можуть бути сформовані лише в результаті ефективного функціонування підприємства та досягнення прибутку. Прибуток є одним із основних джерел фінансування розширення діяльності підприємства, реконструкції та модернізації обладнання або його заміни. Важливим чинником для досягнення та підтримки фінансової стійкості є не тільки обсяг прибутку, але також і його відношення до вкладеного капіталу або витрат, іншими словами, рентабельність діяльності підприємства.

Аналіз фінансування важливий для розуміння фінансової структури підприємства, його стабільності та ризиків, є інструментом прийняття рішень щодо фінансового управління та стратегії розвитку підприємства. Аналіз може дати уявлення про фінансову структуру підприємства, його здатність до самофінансування та рівень залежності від зовнішніх джерел фінансування. Структуру джерел фінансування ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. наведено на рис. 2.6.

Рисунок 2.6. – Динаміка джерел фінансування ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр., тис. грн

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності

За період 2018-2022 рр. власний капітал компанії значно зріс з -97,46 тис. грн у 2018 р. до 1 535,2 тис. грн. у 2022 р. Це свідчить про збільшення внесків власників або накопичення прибутку. Великий приріст власного капіталу є позитивним сигналом і вказує на фінансову стабільність компанії. Довгострокові зобов'язання зменшилися у 2022 р. в порівнянні з 2018 р. на 610,3 тис. грн., що

компанія взяла на себе менше довгострокових зобов'язань або частину зобов'язань сплатила. Короткострокові зобов'язання також зменшилися на 198,5 тис. грн., що свідчить про зменшення зобов'язань перед кредиторами у найближчому майбутньому.

Фінансову стійкість варто оцінювати за двома видами показників: абсолютними і відносними. Абсолютні показники фінансової стійкості вказують на те, наскільки достатньо джерел фінансування для покриття вартості запасів. Для цього проводиться порівняння вартості запасів з наявним власним оборотним капіталом, довгостроковими зобов'язаннями і короткостроковими кредитами та позиками.

Фінансово стійким може вважатися підприємство, яке здатне забезпечити запаси та витрати за допомогою власних коштів, уникнути непотрібної кредиторської заборгованості та завжди вчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Методику розрахунку визначення типу фінансової стійкості показано в табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Методика розрахунку абсолютних показників фінансової стійкості підприємства

Показник	Формула розрахунку
Власний оборотний капітал (ВОК)	$H_1 = \text{Власний капітал} - \text{Необоротні активи}$
Наявність власних та довгострокових джерел фінансування запасів	$H_2 = \text{ВОК} + \text{Довгострокові зобов'язання і забезпечення} + \text{Доходи майбутніх періодів}$
Загальна величина основних джерел фінансування запасів	$H_3 = H_2 + \text{Короткострокові кредити банків} + \text{Поточна кредиторська заборгованість}$
Запаси	$H_4 = \text{Запаси} + \text{Поточні біологічні активи}$
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу для формування запасів	$E_1 = H_1 - H_4$
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу, довгострокових кредитів для формування запасів	$E_2 = H_2 - H_4$
Надлишок (+) нестача (-) власних оборотних коштів, довгострокових, короткострокових кредитів для формування запасів	$E_3 = H_3 - H_4$
Запас стійкості фінансового стану, днів	$ZC = E_3 * 360 / B$ де B – Чистий дохід від реалізації продукції
Надлишок (+), нестача (-) джерел фінансування на 1 грн. запасів, грн.	$D_1 = E_3 / H_4$

Джерело: побудовано на основі [5, с.13-14]

Оцінюючи фінансовий стан підприємства, варто врахувати що:

1. якщо $E_1, E_2, E_3 > 0$ – то підприємство має абсолютну фінансову стійкість;

2. якщо $E_1 < 0, E_2 > 0, E_3 > 0$ – то підприємство має нормальну фінансову стійкість;

3. якщо $E_1 < 0, E_2 < 0, E_3 > 0$ – то підприємство має нестійке фінансове положення;

4. якщо $E_1 < 0, E_2 < 0, E_3 < 0$ – то підприємство має кризовий фінансовий стан [5, с.13-14].

Розрахунок абсолютних показників фінансової стійкості підприємства представлено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Абсолютні показники фінансової стійкості ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр.

Показник	Роки					Зміни	
	2018	2019	2020	2021	2022	2021/22	2018/22
1	2	3	4	5	6	7	8
Оборотні активи, тис. грн	864,2	860,8	1 005,8	1 373,6	1 553,2	179,6	689,0
Матеріальні оборотні запаси, (Н ₄) тис. грн	583,4	507,4	474,3	751,1	681,7	-69,5	98,3
Товарні запаси, тис. грн	7,8	4,4	5,2	5,5	7,5	2,1	-0,3
Власний капітал, тис. грн	813,8	1 092,3	1 115,1	1 360,6	1 535,2	174,6	721,4
Власний оборотний капітал (ВОК) або наявність власних джерел фінансування запасів (Н ₁), тис. грн	-339,5	-141,6	-125,5	125,4	338,7	213,3	678,2
Довгострокові зобов'язання, тис. грн	949,3	799,5	838,9	737,9	902,7	164,78	-46,6
Функціонуючий капітал (ФК) або наявність власних та довгострокових джерел фінансування запасів (Н ₂)	609,8	657,9	713,5	866,9	1 241,4	374,5	631,6
Загальна величина основних джерел фінансування запасів (ЗД) або (Н ₃), тис. грн	609,8	657,9	713,5	866,9	1 241,4	374,5	631,6
Надлишок (+) чи недостатність (-) ВОК (ФС(вок)) або (Е ₁), тис. грн	-922,9	-648,9	-599,7	-625,6	-342,9	282,7	580
Надлишок (+) чи недостатність (-) ФК (ФС(фк)) або (Е ₂), тис. грн	26,4	150,5	239,2	115,8	559,7	443,9	533,3

Продовження таблиці 2.6

1	2	3	4	5	6	7	8
Надлишок (+) чи недостатність (-) ЗД (ФС(зд)) або (Ез), тис. грн	26,4	150,5	239,2	115,8	559,7	443,9	533,3
Значення трьохкомпонентного показника фінансової сталості (ФС)	(0,1,1)	(0,1,1)	(0,1,1)	(0,1,1)	(0,1,1)	-	-
Тип фінансової сталості	норм	норм	норм	норм	норм	-	-
Запас стійкості фінансового стану, днів	4,3	23,7	27,6	13,3	64,2	50,9	59,9
Надлишок (+), нестача (-) загальних джерел на 1 грн. запасів, грн	0,045	0,297	0,504	0,154	0,821	0,667	0,776

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Проаналізувавши дані з табл. 2.6 можемо зробити висновок, підприємство ТОВ «Барлінек Інвест» протягом 2018–2022 рр. мало нормальний фінансовий стан – це засвідчує результат проведеної діагностики типу фінансової стійкості.

Динаміку показників, що впливають на фінансову стійкість підприємства наведено на рис. 2.7. Оцінюючи зміни в запасах, варто зазначити, що запаси ТОВ «Барлінек Інвест» зросли на 98,3 тис. грн. у 2022 р. в порівнянні з 2018 р., як наслідок зросли оборотні активи у 1,8 рази за аналогічний період за рахунок збільшення запасів та розширення діяльності підприємства.

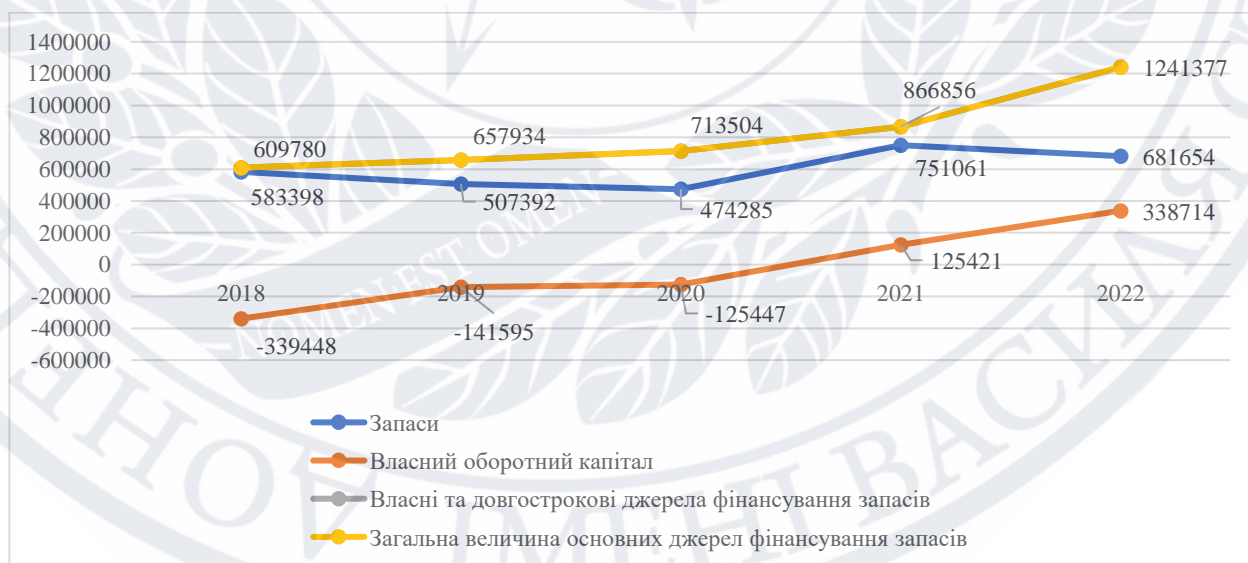

Рисунок 2.7 – Динаміка показників, що впливають на фінансову стійкість ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних таблиці 2.6

Власний оборотний капітал у 2022 р. зріс на 678,2 тис. грн. у порівнянні з 2018 р. Зростання відбулося за рахунок значного приросту власного капіталу, показник у 2022 р. зріс у 1,9 рази за аналогічний період, що демонструє позитивний фінансовий результат підприємства та накопичення прибутку. Необоротні активи значних змін не зазнали, збільшення відбулося на 43,2 тис. грн. у 2022 р. в порівнянні з 2018 р.

Власні та довгострокові джерела фінансування запасів у 2022 р. зросли у 2 рази в порівнянні з 2018 р. Ріст відбувся за рахунок зменшення довгострокових зобов'язань та забезпечень, у 2022 р. цей показник зменшився на 46,6 тис. грн. у порівнянні з 2018 р., та найбільше зростання відбулося за рахунок власного оборотного капіталу. Загальна величина основних джерел фінансування запасів дорівнює показнику власних та довгострокових джерел фінансування запасів за відсутності впливу таких показників як короткострокові кредити банку та поточна кредиторська заборгованість протягом 2018–2022 рр.

Запас стійкості фінансового стану у 2018 р. був короткий та становив 4 дні. Протягом наступних років, цей показник зростає, досягаючи 64 дні у 2022 р. Це означає, що компанія стала більш стійкою фінансово та може протримати більше днів без фінансових проблем. Однак значний запас стійкості також сигналізує про можливу недоцільну стратегію управління оборотним капіталом.

У 2018 р. підприємство мало надлишок загальних джерел фінансування – 0,045 грн. на кожну гривню запасів. Протягом наступних років, підприємство накопичило джерела фінансування, досягаючи 0,821 грн. у 2022 р. Це означає, що компанія має більше загальних джерел фінансування на підтримку своїх запасів, що свідчить про покращення фінансової стійкості.

Фінансова стійкість підприємства визначається через оцінку рівня власних та залучених ресурсів, використовуючи фінансові показники. Відносні показники фінансової стійкості ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. розраховано в табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – Відносні показники фінансової стійкості ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр.

Показник	Формула	Роки					Зміна +/-	
		2018	2019	2020	2021	2022	2021/22	2018/22
Коефіцієнт автономії	Власний капітал/Капітал	0,40	0,52	0,50	0,52	0,56	0,04	0,16
Коефіцієнт фінансової залежності	Капітал/Власний капітал	2,48	1,91	2,02	1,93	1,79	-0,14	-0,69
Коефіцієнт фінансового ризику	Залучений капітал/Власний капітал	1,48	0,91	1,02	0,93	0,79	-0,14	-0,69
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власні оборотні кошти/Власний капітал	-0,42	-0,12	-0,11	0,07	0,22	0,15	0,64
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	Довгострокові зобов'язання/Необоротні активи	0,82	0,65	0,64	0,68	0,75	0,08	-0,07
Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	Довгострокові зобов'язання/Власний капітал + Довгострокові зобов'язання	0,54	0,42	0,42	0,39	0,37	0,02	-0,17
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	Власний капітал/Власний капітал + Довгострокові зобов'язання	0,46	0,58	0,58	0,61	0,63	0,02	0,17
Коефіцієнт питомої ваги власних коштів і довготермінових зобов'язань	Власний капітал + Довгострокові зобов'язання / Капітал	0,87	0,90	0,85	0,84	0,89	0,04	0,02
Коефіцієнт поточної Заборгованості	Поточні зобов'язання/Капітал	0,13	0,10	0,13	0,20	0,11	-0,08	-0,02
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Довгострокові зобов'язання + Поточні зобов'язання/ Капітал	0,60	0,48	0,49	0,52	0,44	-0,08	-0,16
Коефіцієнт фінансової стійкості	Власний капітал/Загальні активи	0,71	0,89	0,90	1,08	1,28	0,20	0,57

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Проаналізувавши дані табл. 2.7, спостерігаємо покращення фінансової стійкості та зменшення фінансового ризику підприємства протягом розглянутого періоду. Результати аналізу дозволяють зробити висновок, що підприємство

фінансово стійке, на що вказує розмір та тенденція зміни основних фінансових коефіцієнтів (рис. 2.8).

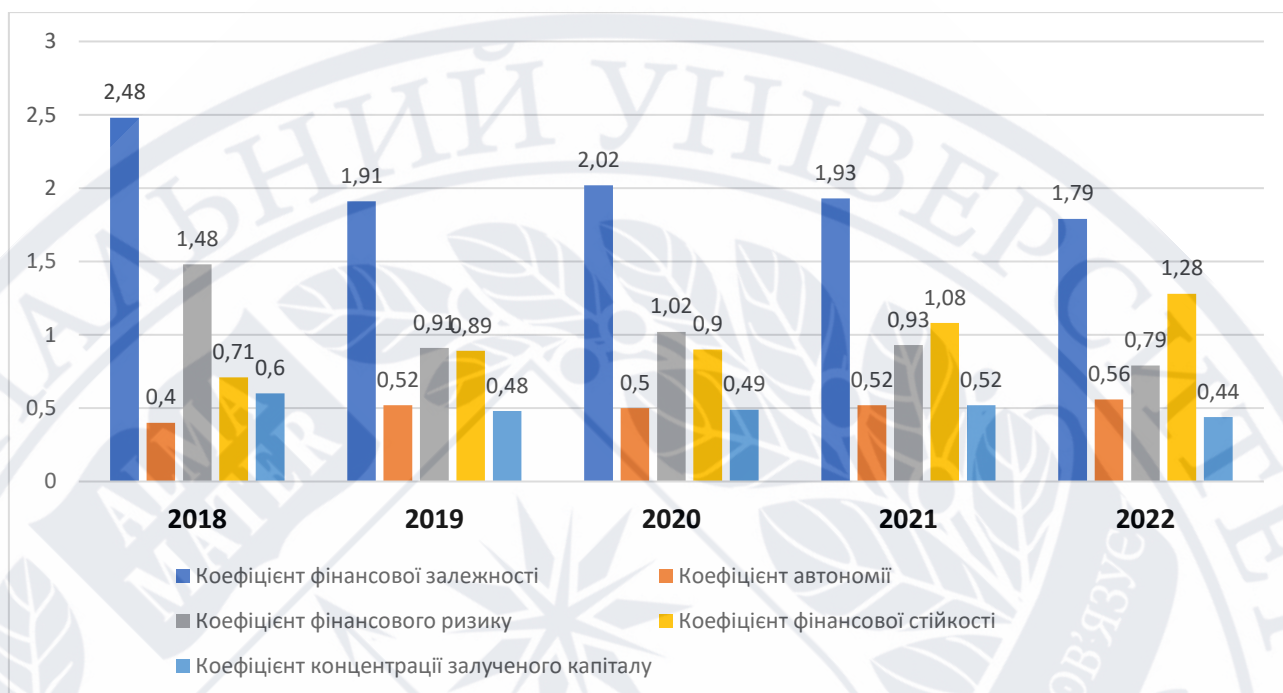

Рисунок 2.8 – Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних таблиці 2.7

Коефіцієнт автономії у 2022 р. зріс на 0,16 в порівнянні з 2018 р., що демонструє збільшення частки власного капіталу у фінансуванні підприємства та покращення його фінансової стійкості. В свою чергу коефіцієнт фінансової залежності зменшився у 2022 р. на 0,69 в порівнянні з 2018 р., підприємство зменшило свою залежність від залученого капіталу. Це є позитивним сигналом, оскільки менша фінансова залежність може зменшити ризик компанії в разі фінансових труднощів.

Коефіцієнт фінансового ризику у 2022 р. зменшився на 0,69 в порівнянні з 2018 р., що свідчить про зниження рівня фінансового ризику. Підприємство має менший обсяг заборгованості та залученого капіталу в порівнянні з власним капіталом, що також сприяє фінансовій стійкості компанії.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу у 2022 р. нижчий на 0,16 в порівнянні з 2018 р., зменшилася концентрація залученого капіталу в загальній

структурі капіталу компанії. Це є позитивним сигналом, оскільки більше власних ресурсів та менше зобов'язань можуть знизити фінансовий ризик.

Дані свідчать про зниження концентрації поточної заборгованості та залученого капіталу в структурі капіталу підприємства, що є причинами для покращення фінансової стійкості.

Протягом аналізованого періоду спостерігається покращення показників, всі вони знаходяться в межах нормативного значення. Загалом, зменшення фінансової залежності та фінансового ризику, разом із збільшенням автономії, є позитивними ознаками для підприємства.

Показники прибутковості є важливими для аналізу фінансового стану та ефективності підприємства. Вони допомагають оцінити, наскільки успішно бізнес здійснює генерацію прибутку в контексті витрат та доходів. Показники прибутковості ТОВ «Барлінек Інвест» проаналізовано в табл. 2.8.

Таблиця 2.8 - Показники рентабельності ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. (%)

Показник	Роки					Зміни	
	2018	2019	2020	2021	2022	2021/22	2018/22
Рентабельність активів	8,45	2,62	1,84	17,69	15,03	-2,66	6,58
Рентабельність власного капіталу	11,98	2,94	2,04	16,39	11,72	-4,67	-0,26
Рентабельність оборотних активів	11,28	3,72	2,26	16,29	11,58	-4,71	0,3
Чиста маржа	4,44	1,41	1,00	7,01	5,73	-1,28	1,29
Валова рентабельність собівартості	11,34	15,87	22,71	16,03	18,83	2,8	7,49
Рентабельність операційних витрат	108,40	91,02	88,28	98,45	92,61	-5,84	-15,79
Чиста рентабельність витрат	-8,40	8,98	11,72	1,55	7,39	5,84	15,79

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Рентабельність активів у 2022 р. зросла на 6,58 % в порівнянні з 2018 р., динаміка свідчить про поліпшення ефективності управління активами. Рентабельність власного капіталу у 2022 р. зменшилася на 0,26 % в порівнянні з 2018 р., прибутковість власників та акціонерів впала через збільшення вкладів у

власний капітал. Рентабельність оборотних активів за аналогічний період зменшилася на 0,30 %, через значне зростання оборотних активів. Чиста маржа зросла на 1,29 %, підприємство ефективніше управляє своїми витратами.

З аналізу бачимо, що вплив операційної рентабельності на чисту рентабельність є значним, оскільки операційні витрати є одним з ключових компонентів загальних витрат підприємства. Зменшення операційних витрат в порівнянні з доходами призвело до збільшення чистої рентабельності. Рентабельність чистих витрат у 2022 р. в порівнянні з 2018 р. зменшилася на 15,79 % і в результаті чиста рентабельність витрат збільшилася на 15,79 %.

Загальний аналіз показує, що зміни в рентабельності активів, власного капіталу і оборотних активів можуть впливати на загальну прибутковість. Зменшення рентабельності в 2019 р. може бути пов'язане з рядом факторів, включаючи зростання витрат. Проте в подальших роках спостерігається покращення ситуації в цих показниках, що може бути результатом оптимізації управління активами та витратами.

Отже, фінансовий стан ТОВ «Барлінек Інвест» протягом 2018–2022 рр. характеризується як стійкий, оскільки воно має нормальний тип фінансової стійкості, а також має стабільну платоспроможність та високий рівень ліквідності активів.

2.3 Факторний аналіз фінансових показників для реалізації стратегії розвитку підприємства

В основі фінансового аналізу стратегії розвитку підприємства є факторний аналіз, який полягає в комплексному і системному вивченні та вимірюванні впливу факторів на величину фінансових результатів підприємства. Кожен результативний показник залежить від багатьох різних факторів, так як усі процеси господарської діяльності взаємопов'язані між собою.

Факторний аналіз – це інструмент, який використовується для виявлення взаємозв'язків між значеннями змінних, допомагає виявити зміни факторів, що впливають на досліджувані фінансові показники.

У завданнях факторного аналізу зв'язки є прямими та оберненими. Під час прямого зв'язку зростання факторного показника викликає зростання фінансового показника, а його зниження спричиняє зменшення цих результатів. При оберненому зв'язку зростання факторного показника викликає зниження фінансового показника, а його зменшення дає зростання фінансового результату.

В зв'язку з тим, що вплив різних об'єктивних чи суб'єктивних факторів завжди призводить до змін кінцевого фінансового результату діяльності підприємства, важливо виявити їх та визначити ступінь впливу кожного з них. Метод аналізу факторного впливу залежить від мети та поставлених задач, фахівців-користувачів та інформаційних джерел, які вони використовують. Фінансові показники, які розглядаються завдяки внутрішньому аналізу є найбільш детальними та змістовними, так як фахівець має можливість залучити широкий спектр різних джерел інформації, використовуючи не тільки статистичну та фінансову звітність підприємства, а й інформацію обліку і звітності, доступ до яких обмежений із зовні [12].

Реалізація стратегії розвитку підприємства формує його стійке положення в конкурентному ринковому середовищі, орієнтуючись на максимальний прибуток. Тому при проведенні досліджень першочергово потрібно зробити аналіз впливу факторів на зміну таких фінансових показників: валового прибутку, прибутку від операційної діяльності та чистого прибутку підприємства. Їх результати є найважливішими складниками загального розміру прибутку підприємства, як кінцевого фінансового результату його діяльності.

На розмір валового прибутку можуть вплинути такі фактори:

- обсяг реалізованої продукції;
- собівартість реалізованої продукції;
- рівень прибутку на 100 грн виручки від реалізації;
- структура та асортимент реалізованої продукції;
- відпускна ціна реалізованої продукції [16].

Розглянемо вплив таких факторів, як чистий дохід від реалізованої продукції та її собівартість на розмір валового прибутку ТОВ «Барлінек Інвест»,

використовуючи дані Звіту про фінансові результати. Розрахунки аналізу валового прибутку представлено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9 – Факторний аналіз зміни валового прибутку ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр.

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення (+ -)	
						2022/ 2021	2022/ 2018
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	2195,9	2288,5	2283,8	3117,8	3139,8	22,0	943,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг):							
-сума (тис. грн.)	1947,0	1925,2	1765,1	2617,9	2548,6	-69,3	601,6
-на 100 грн. виручки (грн.)	88,66	84,12	77,29	83,97	81,17	-2,8	-7,5
Валовий прибуток:							
-сума (тис. грн.)	248,9	363,3	518,7	499,9	591,2	91,3	342,3
-на 100 грн. виручки (грн.)	11,33	15,87	22,71	16,03	18,83	2,8	7,5

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Наведені розрахунки з табл. 2.9 свідчать про те, що валовий прибуток підприємства у 2022 р. порівняно з 2021 р. збільшився на 91,3 тис. грн. Розглянуті фактори вплинули на зміну даного фінансового показника наступним чином: зростання обсягу реалізації (виручки від реалізації продукції) на 22,0 тис. грн. та зменшення собівартості реалізованої продукції на 69,3 тис. грн. позитивно вплинули на валовий прибуток, збільшивши його в загальному розмірі на 91,3 тис. грн. Також бачимо, що скорочення рівня прибутковості на 100 грн. виручки від реалізації на 2,8 грн. забезпечило зростання розміру валового прибутку на 100 грн. виручки на цю суму. Валовий прибуток на підприємстві за останні 2018-2022 рр. зріс на 342,3 тис. грн., темп зросту склав 58%. Збільшення чистого доходу на 943,9 позитивно вплинуло на валовий прибуток підприємства, в той час як збільшення собівартості реалізованої продукції на 601,6 тис. грн. мало негативний характер та зменшило його загальний приріст.

Оцінивши якість даного фінансового показника, розглянувши як окремі фактори впливають на його результативність, робимо висновок, що результат валового прибутку за 2021-2022 рр. є високим, адже його величина пов'язана зі зростанням чистого доходу (виручки від реалізації продукції) та зменшенням її собівартості. Якість низька за період 2018-2022 рр., тому що зростали обсяги реалізації продукції шляхом підвищення цін на продукцію, але при цьому не знижувалися витрати (собівартість реалізованої продукції) та не збільшувався фактичний обсяг продажів.

Головним джерелом формування валового прибутку ТОВ «Барлінек Інвест» є його основна діяльність. Характер цієї діяльності визначається специфікою галузевої приналежності даного підприємства – лісопильне та стругальне виробництво. Її основу складає виробничо-комерційна діяльність, яка доповнюється фінансовою діяльністю.

За допомогою аналізу валового прибутку підприємства можливо здійснити оцінку собівартості реалізованої продукції, проаналізувати ефективність використання потенціалу підприємства та виявити проблеми, які пов'язані з виробництвом продукції. Головною метою даного аналізу є виявлення резервів його збільшення.

Факторний аналіз прибутку здійснюється на основі методу ланцюгових підстановок, що є технічним способом аналізу, який застосовується для визначення впливу різних факторів на об'єкт дослідження.

Важливим етапом дослідження є аналіз структури доходів та витрат підприємства, адже у ході їх порівняння й визначаються його фінансові результати. Дане дослідження дасть змогу побачити доцільність здійснених витрат у порівнянні з отриманими доходами підприємства та проаналізувати фактори, які вплинули на їх результативність.

Дані для аналізу структури доходів використовуємо зі Звіту про фінансові результати підприємства, а розрахунки наведемо у табл. 2.10.

Таблиця 2.10 – Структура та динаміка доходів ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. (тис. грн.)

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення (+ -)	
						2022/ 2021	2022/ 2018
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2195,9	2288,5	2283,8	3117,8	3139,8	22,0	943,9
Інші операційні доходи	212,3	91,6	142,6	74,0	323,3	249,3	111,0
Інші фінансові доходи	0,3	20,8	4,0	4,0	99,3	95,3	99,0
Інші доходи	180,5	218,8	73,3	124,3	115,2	-9,1	-65,3
Всього	2589,0	2619,7	2503,7	3320,1	3677,6	357,5	1088,6

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Аналіз даних про доходи підприємства за 2022 р. свідчить про їх позитивну динаміку порівняно з попереднім 2021 р. Результат збільшився на 357,5 тис. грн. (темп зросту 11%) за рахунок збільшення таких факторів: інших операційних доходів на 249,3 тис. грн. та інших фінансових доходів на 95,3 тис. грн. Інші доходи підприємства зменшилися на 9,1 тис. грн., що негативно вплинуло та призвело до зменшення загального результату.

Динаміка структури доходів за 2018-2022 рр. теж позитивна та має збільшення на 1088,6 (темп зросту 42%): інші операційні доходи збільшилися на 111,0 тис. грн.; інші фінансові доходи також мають позитивну динаміку та зросли на 99,0 тис. грн.; інші доходи підприємства зменшилися на 65,3 тис. грн., що призвело до зменшення загального результату на цю суму.

Найбільшу питому вагу в структурі доходів підприємства складає чистий дохід від реалізації продукції – 85 % (паркетна дошка, вінілові підлоги та водостійкі гібридні підлоги), інші операційні доходи складають 10%, інші фінансові доходи – 2% та інші доходи – 3%.

Дані для аналізу структури витрат також використовуємо зі Звіту про фінансові результати підприємства, а розрахунки наведемо у табл. 2.11.

Таблиця 2.11 – Структура та динаміка витрат ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. (тис. грн.)

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення (+ -)	
						2022/2021	2022/2018
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1947,0	1925,2	1765,1	2617,9	2548,6	-69,3	601,6
Адміністративні витрати	39,8	39,3	50,1	36,3	35,0	-1,3	-4,8
Витрати на збут	114,4	124,0	164,3	175,5	179,2	3,7	64,8
Інші операційні витрати	168,2	102,9	115,2	88,1	283,2	195,1	115,0
Фінансові витрати	46,8	38,2	52,2	66,2	47,3	-18,9	0,5
Інші витрати	132,6	60,6	325,9	35,3	369,9	334,6	237,3
Витрати з податку на прибуток	-	41,3	8,2	55,8	39,7	-16,1	39,7
Всього	2448,8	2331,5	2481,0	3075,1	3502,9	427,8	1054,1

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Витрати підприємства за 2022 р. порівняно з 2021 р. зросли на 427,8 тис. грн. На результативність даного показника негативно вплинули такі фактори: зросли інші операційні витрати на 195,1 тис. грн. та інші витрати на 334,6 тис. грн., які безпосередньо не пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції; позитивно позначилося зменшення собівартості реалізованої продукції на 69,3 тис. грн.

За період 2018-2022 рр. динаміка витрат підприємства зросла на 1054,1 тис. грн. за рахунок зростання інших операційних витрат на 115,0 тис. грн., витрат на збут на 64,8 тис. грн. та інших витрат на 237,3 тис. грн. Суттєвих змін в структурі витрат не відбулося: питома вага припадає на собівартість реалізованої продукції – 73%. У 2022 році збільшилася частка інших операційних витрат, яка складає 8% та інші витрати – 10%.

Збільшивши свої витрати по основній діяльності, у підприємства з'явилася гостра необхідність у їх зменшенні. Тому перед ТОВ «Барлінек Інвест» постає завдання правильно сформулювати цінову політику на підприємстві та обрати прийнятний обсяг виробництва. У зв'язку з конкуренцією та умовами ринкового

середовища слід подумати про оптимізацію витрат, що дасть змогу збільшити розмір прибутку в майбутньому періоді.

Щоб визначити фактори, які формують найбільш суттєвий вплив на формування показника собівартості, необхідно провести аналіз операційних витрат, від яких залежить функціонування підприємства та його виконання обов'язків. Розрахунки аналізу операційних витрат ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. наведено у табл. 2.12.

Таблиця 2.12 – Структура та динаміка операційних витрат ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. (тис. грн.)

Групи операційних витрат	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення (+ -)	
						2022/ 2021	2022/ 2018
Матеріальні затрати	1821,7	1596,5	1438,6	2375,9	2247,9	-128,0	426,2
Витрати на оплату праці	138,6	164,3	183,2	222,0	215,6	-6,4	77,0
Відрахування на соціальні заходи	30,2	32,5	40,0	48,3	48,2	-0,1	18,0
Амортизація	39,3	54,5	81,9	89,0	83,6	-5,4	44,3
Інші операційні витрати	350,6	235,3	272,5	334,4	312,4	-22,0	-38,2
Всього	2380,4	2083,1	2016,2	3069,6	2907,7	-161,9	527,3

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Згідно аналізу операційних витрат ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. можемо зробити висновок, що питому вагу у структурі операційних витрат займають матеріальні затрати – 78%, що свідчить про високу матеріаломісткість операційної діяльності даного підприємства. У 2022 р. порівняно з 2021 р. даний показник зменшився на 161,9 тис. грн. за рахунок зменшення всіх витрат, які увійшли до його складу. Найбільший вплив склали матеріальні затрати, результативність яких зменшилася на 128,0 тис. грн.

За період останніх п'яти років операційні витрати мали тенденцію збільшення на 527,3 тис. грн. за рахунок збільшення матеріальних затрат (426,2 тис. грн.), витрат на оплату праці (77,0 тис. грн.), відрахувань на соціальні заходи (18,0 тис. грн.), амортизації (44,3 тис. грн.) та зменшення інших операційних витрат на 38,2 тис. грн.

Проведемо аналіз структури фінансових результатів підприємства та оцінку його структурних зрушень, а також визначимо питому вагу, яку займає валовий

прибуток та прибуток від операційної діяльності у загальному фінансовому результаті досліджуваного підприємства. Розрахунки аналізу чистого фінансового результату (прибутку) ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. представлено у табл. 2.13.

Таблиця 2.13 – Структура та динаміка чистого фінансового результату (прибутку) ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. (тис. грн.)

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення (+ -)	
						2022/ 2021	2022/ 2018
Фінансовий результат від операційної діяльності	138,8	188,7	331,7	275,0	417,1	142,1	278,3
Фінансовий результат від фінансової діяльності	1,4	140,8	-300,8	26,7	-202,8	-229,5	-204,2
Фінансовий результат від звичайної діяльності	140,2	329,5	30,9	301,7	214,3	-87,4	74,4
Чистий фінансовий результат	140,2	288,3	22,8	245,9	174,6	-71,3	34,5

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

З наведених розрахунків бачимо, що основним джерелом отримання прибутку є операційна діяльність підприємства, фінансовий результат від якої збільшився на 278,3 тис. грн.

На протязі останніх п'яти років підприємство мало прибуток, хоча динаміка його розміру суттєво змінювалася. У 2020 р. прибуток склав лише 22,8 тис. грн., що на 92% менше, ніж у попередньому році. У 2021 р. динаміка зросла, розмір прибутку становив вже 245,9 тис. грн, що на 223,1 тис. грн. більше ніж у попередньому. У 2022 р. чистий прибуток зменшився на 71,3 тис. грн. та становив 174,6 тис. грн. Негативно вплинули на даний показник фінансовий результат від фінансової діяльності (- 229,5 тис. грн.) та фінансовий результат від звичайної діяльності підприємства (-87,4 тис. грн.), лише фінансовий результат від операційної діяльності зріс на 142,1 тис. грн. та позитивно вплинув на чистий прибуток підприємства.

Факторний аналіз та динаміка чистого прибутку останніх п'яти років показали, що фінансовий результат від фінансової діяльності підприємства є суттєвим фактором негативного впливу на зміну загального розміру прибутку (-204,2 тис. грн.), над яким потрібно працювати для подальшого його збільшення.

Факторами збільшення чистого прибутку підприємства є зростання доходу від реалізації продукції, інших операційних доходів та інших фінансових доходів (прямий вплив) та зменшення непрямих податків та всіх витрат підприємства (зворотній вплив).

Проаналізуємо причини зміни рентабельності підприємства, відображаючи різні аспекти його діяльності по основним факторам. Для цього використаємо модель Дюпона, щоб визначити ступінь впливу кожного з них. Розрахунки представлено у табл. 2.14.

Таблиця 2.14 - Рентабельність ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр.

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення (+ -)	
						2022/ 2021	2022/ 2018
Виручка від реалізації продукції (тис. грн.)	2195,9	2288,5	2283,8	3117,8	3139,8	22,0	943,9
Прибуток від реалізації продукції (тис. грн.)	138,8	188,7	331,7	275,0	417,1	142,1	278,3
Чистий прибуток (тис. грн.)	140,2	288,3	22,8	245,9	174,6	-71,3	34,5
Вартість активів (всього на кінець року) (тис. грн.)	2017,5	2104,5	2246,3	2576,1	2749,7	173,6	732,2
Вартість капіталу (на кінець року) (тис. грн.)	813,8	1102,1	1115,1	1333,2	1535,2	202,0	721,4
Рентабельність продажів по прибутку від реалізації продукції (%)	6,32	8,24	14,52	8,82	13,28	4,43	6,96
Коефіцієнт оборотності всіх активів	1,09	1,09	1,02	1,21	1,14	-0,07	0,05
Рентабельність активів по прибутку від реалізації продукції (%)	6,88	8,97	14,77	10,67	15,17	4,50	8,29
Коефіцієнт маневреності підприємства	2,48	1,91	2,01	1,93	1,79	-0,14	-0,69
Рентабельність власного капіталу (%)	17,23	26,16	2,04	18,44	11,37	-7,07	-5,86

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Рентабельність продажів по прибутку від продаж (прибуток від реалізації продукції x 100% / виручка від реалізації продукції) характеризує прибуток, який підприємство отримує з кожної гривні реалізованої продукції. У 2022 р. по відношенню до 2021 року рентабельність збільшилася на 4,43%, а у 2022 р. до 2018 р. на 6,96%. У 2022 р. порівняно з 2021 р. зросла виручка від реалізації продукції, а чистий прибуток знизився, що свідчить про зростання собівартості

швидшими темпами, ніж виручка. Незначне збільшення рентабельності вказує на більш ефективне управління витратами та ціновою політикою підприємства.

Рентабельність активів по прибутку від реалізації продукції (прибуток від реалізації продукції $\times 100\%$ / активи) характеризує суму виручки з кожної гривні, вкладеної в активи. Цей показник збільшився на 4,5%, а за останні п'ять років на 8,29%. Збільшення даного фінансового показника говорить про підвищення ефективності використання активів досліджуваного підприємства.

Рентабельність власного капіталу (чистий прибуток $\times 100\%$ / власний капітал) характеризує прибуток, який власники отримують з кожної гривні вкладених власних коштів у своє підприємство. У 2022 р. в порівнянні з 2021 р. цей показник зменшився на 7,07%, в зв'язку з тим, що власний капітал збільшився на 202 тис. грн., а чистий прибуток зменшився на 71,3 тис. грн. а по відношенню до 2018 р. знизився на 5,86% в зв'язку з тим, що при збільшенні власного капіталу на 721,4 тис. грн., чистий прибуток мав незначне зростання на 34,5 тис. грн.

Таким чином, за результатами факторного аналізу ми оцінили якість отриманого прибутку ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. Чистий прибуток підприємства за аналізований період збільшився на 34,5 тис. грн. На його динаміку вплинуло збільшення доходів підприємства на 1088,6 тис. грн. та збільшення його витрат на 1054,1 тис. грн. Якість отриманого прибутку є низькою, адже зростали обсяги реалізації продукції шляхом підвищення цін на продукцію, але при цьому не знижувалися витрати (собівартість реалізованої продукції) та не збільшувався фактичний обсяг продажів.

Доходи підприємства на 90 % сформовані за рахунок доходів, отриманих у результаті операційної діяльності. Фактори, які позитивно вплинули на зміну суми доходів є чистий дохід від реалізації продукції (943,9 тис. грн.), інші операційні доходи (111,0 тис. грн.) та інші фінансові доходи (99,0 тис. грн.). Негативний вплив мали інші доходи (-65,3 тис. грн.), які зменшили загальний розмір отриманого прибутку.

В структурі загальних витрат підприємства 75 % припадає на собівартість реалізованої продукції. В структурі собівартості 78 % доводиться на матеріальні затрати. Найбільш впливовими факторами, які негативно вплинули на динаміку витрат підприємства є собівартість реалізованої продукції (601,6 тис. грн.), інші операційні витрати (115,0 тис. грн.) та інші витрати (237,3 тис. грн.).

Основним джерелом отримання прибутку є операційна діяльність підприємства, фінансовий результат від якої збільшився на 278,3 тис. грн. Факторами збільшення даного результату є підвищення суми чистого доходу та інших операційних доходів на суму 1054,9 тис. грн., а факторами зменшення є збільшення собівартості реалізованої продукції та інших операційних витрат на суму 776,6 тис. грн. Фінансовий результат від фінансової діяльності підприємства за аналізований період зменшився на 204,2 тис. грн. та негативно вплинув на загальний кінцевий його результат. Факторами збільшення даного результату є збільшення фінансових доходів на суму 33,7 тис. грн., а факторами зменшення є збільшення фінансових витрат на суму 237,9 тис. грн.

Проведений факторний аналіз фінансових показників ТОВ «Барлінек Інвест» для реалізації стратегії його розвитку допоміг виявити його сильні та слабкі сторони, проаналізувати динаміку прибутку та джерела його формування, визначити вплив різних факторів на його зміну та оцінити якість отриманого прибутку. За допомогою аналізу можна зробити комплексну оцінку роботи підприємства з урахуванням всіх його можливостей для максимального збільшення прибутку.

Отже, факторний аналіз фінансових показників підприємства допомагає знайти причини зниження чи відхилення фінансових показників, оцінити фінансовий стан підприємства та спрогнозувати його майбутні фінансові результати чи ризики. Підприємство, враховуючи дані факторного аналізу, може коригувати стратегію своєї діяльності при ухваленні рішень щодо розширення та розвитку підприємства або зміни його фінансової політики. А для цього потрібно розробити механізм вдосконалення фінансової стратегії підприємства для забезпечення його сталого розвитку.

Висновки до розділу 2

Основою для формування фінансової стратегії є фінансовий стан підприємства, аналіз якого дає змогу визначити необхідні напрями витрачання фінансових ресурсів, наявність власних джерел, можливість їх використання та резерви подальшого зростання.

Аналіз фінансового потенціалу п'яти підприємств, найбільших за обсягами виручки у деревообробному секторі країни, в який увійшли ТОВ «Барлінек Інвест», ТОВ «Цунамі», ТОВ «Вівад 09», ТОВ «Українські лісопильні» та ТОВ «Укршпон» доводить, що ТОВ «Барлінек Інвест» є лідером на ринку деревообробної промисловості України. Протягом останніх п'яти років чистий дохід від реалізації продукції та дохід від експорту мали позитивну динаміку, а обсяг виручки підприємства у 2022 р. склав 3,1 млн. грн.

Проаналізувавши основні фінансово-економічні показники діяльності за 2018-2022 роки, можна стверджувати, що ТОВ «Барлінек Інвест» активно веде свою діяльність, є прибутковим та рентабельним, а також фінансово стійким та ліквідним, що свідчить про ефективне використання наявних ресурсів підприємством протягом аналізованого періоду.

Проаналізувавши динаміку прибутку ТОВ «Барлінек Інвест» та джерела його формування, виявили фактори впливу та оцінили якість отриманого прибутку протягом аналізованого періоду. Збільшуючи обсяги реалізації продукції, збільшувалась також її собівартість, а фактичний обсяг продажу не збільшувався, що свідчить про низьку якість отриманого прибутку.

ТОВ «Барлінек Інвест» потрібно скоригувати фінансову стратегію розвитку аби покращити свої слабкі сторони та вдосконалити сильніші, розробивши механізм вдосконалення фінансової стратегії підприємства для забезпечення його сталого розвитку. Це дасть змогу підприємству в майбутньому залишатися лідером на ринку деревообробної промисловості країни.

РОЗДІЛ 3

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Концепція вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку підприємства

Вітчизняний ринок товарів та послуг сьогодення, який представлений великим різноманітним асортиментом продукції та широким спектром послуг, має велику кількість конкурентів. За таких нинішніх умов великим підприємствам, таким як ТОВ «Барлінек Інвест», досить важко зберігати свої ринкові позиції та розвивати підприємство, орієнтуючись на майбутнє.

У сучасному конкурентному середовищі фінансова складова стратегії розвитку підприємства є спрямовуючим вектором його управління, без якого неможливо оминати фінансові проблеми в процесі виробничо-господарської діяльності підприємства. Мінливість партнерів, конкурентів, оточуючого ділового середовища, нестабільність підприємницького клімату та ринкової ситуації змушують підприємство постійно перебувати у стані розробки, планування, коригування та реалізації своєї стратегії розвитку.

Існують різні підходи наукового дослідження, проте саме розробка концепції, як механізму, який представляє собою сценарій шляхів переходу підприємства від поточного його стану до бажаного, включає найбільш пріоритетні напрямки розвитку підприємства на довгострокову перспективу. Маючи певну структуру, концепція включає в себе обов'язкові складові: мету; принципи; завдання, які виконуються задля досягнення поставленої мети; методи та інструменти, за допомогою яких виконуються поставлені завдання [23].

Метою концепції вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку ТОВ «Барлінек Інвест» є створення моделі вдосконалення фінансової стратегії підприємства для забезпечення його сталого розвитку (рис. 3.1).

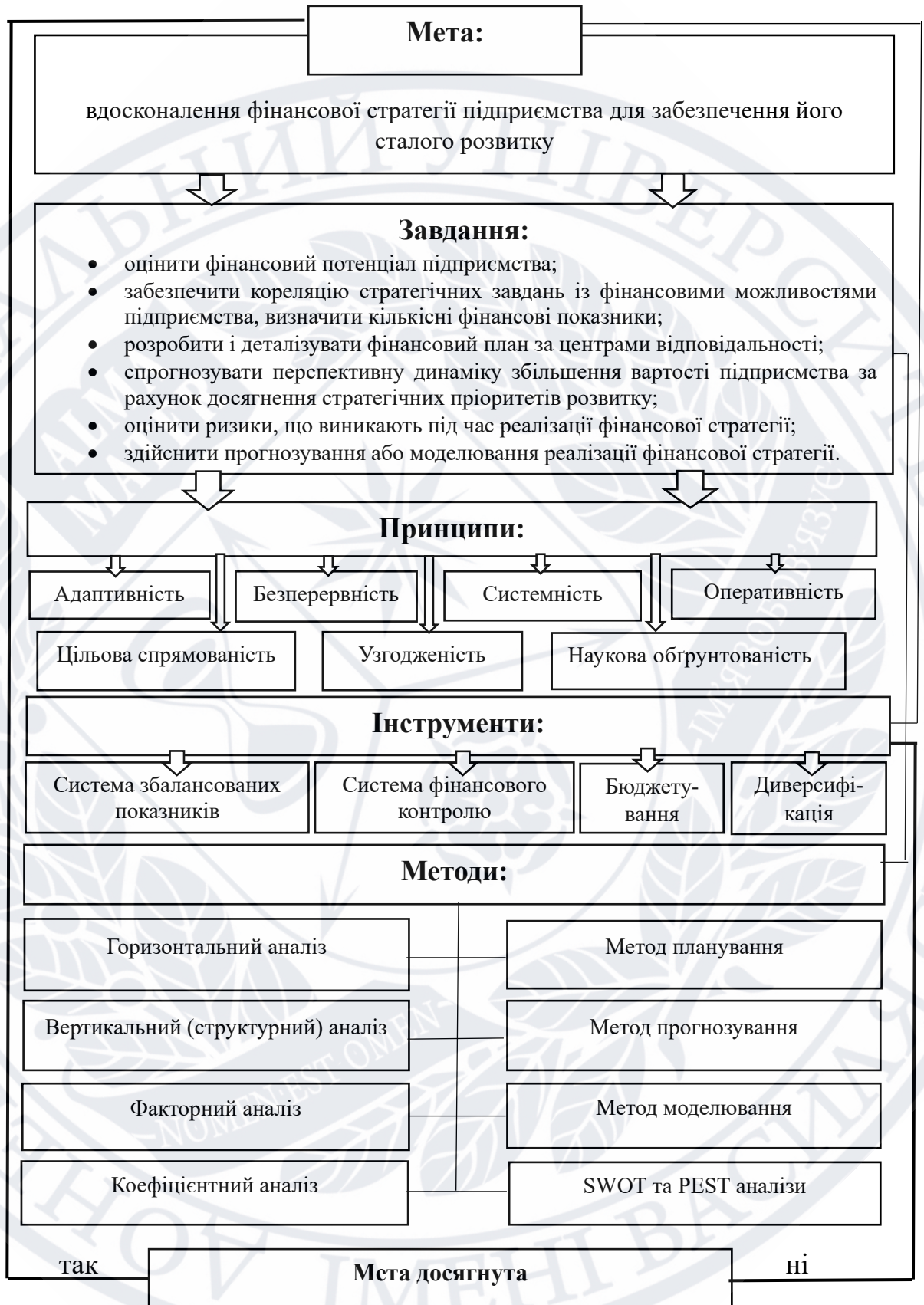

Рисунок 3.1 – Концепція вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку підприємства (розроблена автором)

Якісне та стабільне формування фінансових ресурсів, раціональне їх використання та ефективне управління структурою капіталу підприємства є основою фінансової стратегії суб'єкта господарювання, стратегічною ціллю якого є підвищення платоспроможності та фінансової стійкості підприємства.

Для досягнення мети розробленої концепції, пов'язаної із вдосконаленням фінансової складової стратегії розвитку ТОВ «Барлінек Інвест», потрібно підготувати та реалізувати комплекс заходів, спрямованих на вирішення таких головних завдань (рис. 3.1):

- забезпечення кореляцій стратегічних завдань із фінансовими можливостями підприємства, визначивши кількісні фінансові показники;
- розроблення і деталізація фінансового плану за центрами відповідальності;
- прогнозування перспективної динаміки збільшення вартості підприємства за рахунок досягнення стратегічних пріоритетів розвитку;
- оцінювання ризиків, що виникають під час реалізації фінансової стратегії;
- здійснення прогнозування чи моделювання реалізації фінансової стратегії;
- вибір стратегічних альтернатив, оцінювання наслідків їх реалізації.

Всі ці завдання спрямовані на підвищення ефективності функціонування підприємства та його конкурентоспроможності, стабілізації та покращення його фінансово-економічного середовища.

Механізм вдосконалення фінансової стратегії підприємства для забезпечення його сталого розвитку включає в себе дії, необхідні для досягнення поставлених завдань в межах визначеної мети шляхом формування, планування, розподілу та використання фінансових ресурсів підприємства, а саме:

- оптимізація структури фінансових ресурсів забезпечить фінансову рівновагу та стратегічний сталий розвиток підприємства;

- мінімізація вартості джерел формування фінансових ресурсів посприяє зниженню вартості капіталу підприємства та збільшенню рівня його фінансової рентабельності;
- ефективне використання фінансових ресурсів під впливом різних факторів та загроз спрямоване на досягнення фінансової рівноваги підприємства у довгостроковому періоді;
- безперервність процесу управління та контролю забезпечить економічну та фінансову надійність підприємства, а також його стійке зростання у довгостроковій перспективі;
- перспективність формування фінансових ресурсів посприяє якісному формуванню обсягу та складу фінансових ресурсів та забезпечить сталий розвиток підприємства на всіх його етапах стратегічного періоду.

Система складених стратегічних завдань та дій для досягнення поставленої мети концепції вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку ТОВ «Барлінек Інвест», забезпечить в першу чергу формування достатнього обсягу власних фінансових ресурсів і високу рентабельність використання власного капіталу, а по друге оптимізацію структури активів та оборотного капіталу у процесі виробничо-господарської діяльності підприємства у довгостроковій перспективі.

Фінансова стратегія реалізується завдяки системі таких інструментів, як диверсифікація, бюджетування, система збалансованих показників та система оперативного контролю (рис. 3.1):

- диверсифікація – це процес розподілу фінансових ресурсів підприємства для розширення асортименту, виходу на інші ринки збуту, створення нових напрямків діяльності. При диверсифікації фінансові ресурси вкладаються в різні проекти з метою мінімізації збитків та ризиків. Ефективність здійснення даного інструменту залежить від своєчасної орієнтації підприємства на види товарів, робіт та послуг, які мають попит і є конкурентоздатними;

- бюджетування – це планування майбутньої діяльності підприємства та підготовка управлінських рішень на основі аналізу відхилень фактичних показників від планових. За допомогою даного інструменту є можливість побачити прозорість формування фінансових результатів та здатність своєчасних дій при різних ризиках;
- система збалансованих показників – це ряд показників, які є індикаторами формування фінансової стратегії підприємства. Дана система включає в себе фінансові зміни підприємства з нефінансовими, які відбуваються під впливом зовнішнього середовища (клієнтська база, договори з другими підприємствами);
- система фінансового контролю – це збір, систематизація, інтерпретація фінансових даних відносно функціонування підприємства, на основі яких приймаються управлінські рішення [27].

Згідно концепції фінансова стратегія реалізується також завдяки таким методам: планування, моделювання, прогнозування, методу сценаріїв, горизонтального аналізу, вертикального, факторного, коефіцієнтного, PEST-аналізу, SWOT-аналізу та іншим (рис.3.1):

- метод планування спрямовується на вироблення фінансових планів підприємства, за якими формується його фінансова діяльність у довгостроковому періоді;
- метод прогнозування допомагає створювати можливі версії розвитку фінансової діяльності і параметрів зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на її динаміку;
- метод моделювання передбачає побудову моделі реального об'єкту, де повною мірою відображені ті його параметри та властивості, які справляють вирішальний вплив на кінцеві результати діяльності підприємства;
- метод сценаріїв полягає у складанні сценаріїв з розвитку найбільш важливих для підприємства процесів, на основі яких розробляються аналітичні дані, які необхідні для формування та реалізації стратегії;

- PEST - аналіз – виявлення та оцінка впливу факторів зовнішнього макросередовища (політичних, економічних, соціальних та технологічних) на результати поточної та майбутньої діяльності підприємства;
- SWOT - аналіз - виявлення сильних та слабких сторін роботи підприємства, які дозволяють визначити можливості для його розвитку та сформувавши стратегію вирішення негативних факторів (загроз); висновки, зроблені на основі даного аналізу, мають описовий характер без рекомендацій та розставлення пріоритетів;
- горизонтальний аналіз – система абсолютних показників фінансово-економічної діяльності підприємства за певний проміжок часу, розрахунок темпів зміни фінансових показників та їх оцінки (аналітичні таблиці, де поєднують абсолютні показники звітності та відносні), даний аналіз досить часто доповнює вертикальний аналіз;
- вертикальний (структурний) аналіз – система відносних показників фінансового стану підприємства, розрахунок питомої ваги кожного у загальній структурі, а також оцінка зміни показників у динаміці (результати даного аналізу показують структурні зміни в активах, пасивах та інших показниках звітності, а також динаміку питомої ваги доходів підприємства, коефіцієнтів рентабельності та інші);
- факторний аналіз використовується для виявлення взаємозв'язків між значеннями змінних, допомагає виявити зміни факторів, що впливають на досліджувані фінансові показники та ступінь їх впливу;
- кореляційний аналіз обчислює величину зміни однієї змінної, спричиненої зміною іншої (висока кореляція свідчить про сильний зв'язок між змінними, а низька – про слабкий), даний аналіз використовують задля виявлення взаємозв'язків, тенденцій, закономірностей між двома змінними чи навіть наборами даних;
- коефіцієнтний аналіз – розрахунок системи взаємопов'язаних коефіцієнтів, які демонструють різні сторони діяльності підприємства під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів середовища на його фінансовий стан.

Застосування запропонованих засобів та методів реалізації фінансової стратегії має ситуаційний характер, тому що конкретні обставини впливають на вибір тих чи інших засобів та заходів в різних комбінаціях залежно від різноманітних економічних, соціальних та політичних факторів, що на них впливають. Тому потрібно вчасно здійснювати моніторинг та аналіз подій, які визначають економіко-правові умови фінансової діяльності підприємства й оперативно враховувати їх в процесі формування його фінансової стратегії.

Основними принципами розробки концепції вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку ТОВ «Барлінек Інвест» є узгодженість, цільова спрямованість, безперервність, адаптивність, наукова обґрунтованість, системність та оперативність (рис. 3.1):

- принцип узгодженості передбачає відповідність цілей, завдань, напрямів та етапів реалізації фінансової та загальної стратегії підприємства;
- принцип цільової спрямованості визначає пріоритетні завдання, які вирішуються на кожному етапі розвитку підприємства та його фінансової структури;
- принцип безперервності процесу управління передбачає безперервність кожного з етапів розвитку фінансової діяльності підприємства під час внесення коректив у діючу систему управління фінансами під впливом різних факторів, які спричиняють зміни у фінансових механізмах та важелях, що впливає в свою чергу на середовище функціонування підприємства;
- принцип адаптивності полягає у можливості швидкого реагування під час несподіваних змін показників фінансового стану підприємства та гнучкості до прогнозованих змін фінансового середовища;
- принцип наукової обґрунтованості базується з достовірних, підтверджених й обґрунтованих даних про фінансові показники, які дозволяють доцільно та адекватно описувати фінансові процеси і прогнозувати їх розвиток;

- принцип системності полягає в систематичному зіставленні планових та фактичних показників фінансового стану підприємства;
- принцип оперативності полягає в своєчасному отриманні інформації про динаміку змін фінансових показників та індикаторів економічного стану підприємства для своєчасного внесення коректив.

Запропоновані принципи пов'язані між собою, доповнюючи один одного. Розробка концепції на підставі цих принципів є підґрунтям створення фінансової схеми, за допомогою якої можна виокремити головні сфери стратегічного фінансового розвитку, які є основою її формування та забезпечити гнучкість та ефективність її реалізації, що дозволить пристосуватися до мінливості умов зовнішнього середовища, враховуючи внутрішні структурні зміни підприємства.

Концепція вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку підприємства, в межах якої була поставлена мета, сформовані головні завдання та розроблені принципи, інструменти та методи для їх виконання забезпечує гнучкість, необхідну для адаптації всіх змін, що відбуваються в ринковому середовищі та впливають на фінансовий стан підприємства. Для досягнення поставленої мети концепції, потрібно виконати всі запропоновані завдання, використавши розроблені засоби реалізації, а також дотримуватися її принципів. Організаційно-управлінська єдність процесів формування та реалізації фінансової стратегії, а також постійний аналіз й контроль фінансових та економічних показників підприємства будуть спрямовані на досягнення стратегічної мети у довгостроковій перспективі.

Такий концептуальний підхід вдосконалення фінансової стратегії дозволить забезпечити підприємству максимальне використання його внутрішнього фінансового потенціалу, реально оцінити його фінансові можливості та перспективи, забезпечить можливість швидкого впровадження нових проектів та програм, що виникають в процесі динамічних змін ринкового середовища, а також позитивно вплине на досягнення поставленої мети розробленої концепції.

3.2 Прогнозування фінансових показників для формування стратегії розвитку підприємства

В управлінні підприємством обґрунтування фінансових показників досягається з урахуванням результатів фінансового прогнозування. У фахових джерелах подаються різні методи отримання прогнозованої інформації, найбільш поширеними з яких, що зумовлено їх ефективністю, є методи: економічного аналізу; прогнозування на основі часових рядів; розрахунково-аналітичні; лінійного програмування; кореляційно-регресійний; історичних аналогій; експертних оцінок. Вибір тих чи інших методів залежить від наявності достатнього обсягу ретроспективних даних, цілей та часового горизонту прогнозування (короткостроковий чи довгостроковий).

Для прогнозування основних показників діяльності з позицій достатньої точності та ефективності розрахунків рекомендується поєднання кількох методів, що охоплює формалізовані і неформалізовані підходи. З використанням формалізованих методів розробляється базовий варіант прогнозу за тенденціями зміни явища в минулому, а далі з урахуванням припущень формуються альтернативні сценарії прогнозу.

Визначені прогнозовані значення фінансових показників підприємства дають змогу оцінити перспективи його розвитку та сподіватися на активізацію їхньої діяльності, створюють підґрунтя для вироблення фінансової стратегії.

Фінансовий аналіз і прогнозування основних фінансових показників дають змогу підприємству передбачати його можливий фінансовий стан, формувати очікувані результати, на основі яких ставити собі фінансові цілі та розробляти шляхи їх досягнення. Аналіз та прогнозування повинні проводитися з використанням економіко-статистичних методів та інструментів і є основою фінансового забезпечення потреб підприємства необхідними ресурсами.

Обґрунтування вибору методів аналізу та прогнозування, оптимального часового періоду аналізу, формування системи показників з урахуванням факторів невизначеності та ризику, індивідуальних особливостей діяльності підприємства потребують поглибленого дослідження та є передумовою

ефективного розвитку підприємства. Собівартість реалізованої продукції є одним із головних показників успішності та конкурентоспроможності підприємства та продукції, яку воно випускає. Факторами, які впливають на собівартість продукції є: коефіцієнт фінансової стійкості, рентабельність продукції та витрати підприємства, дані розрахунку представлені в табл. 3.1.

Таблиця 3.1 - Вихідні дані для проведення аналізу

Період	Собівартість реалізованої продукції, (тис. грн)	Коефіцієнт фінансової стійкості	Рентабельність продукції (%)	Витрати підприємства (тис. грн)
	у	X ₁	X ₂	X ₃
2018	1879399	0,71	-7,75	2380347
2019	1860388	0,89	9,86	2083078
2020	1765068	0,9	13,27	2016154
2021	2545658	1,08	1,57	3069573
2022	2548645	1,28	7,98	2907648

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

Для прогнозування показника собівартість реалізованої продукції взято дані ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2022 рр. Для встановлення взаємозв'язку, проведення більш раціональної та досконалої оцінки зв'язку між результативним та опосередкованими факторами варто провести регресійний аналіз. Щоб здійснити даний аналіз, ми використовуємо MS Excel (надбудова «Аналіз даних/Регресія»), отримані результати відображаємо в табл. 3.2 та табл. 3.3. Використання регресійного аналізу дозволило нам визначити функцію, згідно якої було встановлено вплив параметрів моделі на залежну змінну. В загальному вигляді рівняння регресії з параметрами, що оцінюються, має наступний вигляд:

$$Y = a_0 + a_1x_1 + a_2x_2 + a_3x_3 \quad (3.1)$$

Таблиця 3.2 – Результати регресійної статистики

Показник	Значення
Множинний R	0,99821
R ²	0,99643
Нормований R ²	0,98574
Стандартна помилка	46863,19

Джерело: результат аналізу даних з надбудови MS Excel

Коефіцієнт детермінації $R^2 \sim 0,99643$, що свідчить про високий рівень якості. Якщо б даний показник мав результат менше 50%, то дане досліджування вважалось не раціональним.

Таблиця 3.3 – Дисперсійний аналіз

	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Значимість F</i>
Регресія	3	6,14E+11	2,05E+11	93,19133	0,075967567
Залишок	1	2,2E+09	2,2E+09		
Підсумок	4	6,16E+11			

Джерело: результат аналізу даних з надбудови MS Excel

Представлено результати дисперсійного аналізу, який був проведений для дослідження впливу різних факторів на певну змінну чи явище. Для цього використовувалися методи регресійного аналізу. Величина F-статистики, що визначає статистичну значимість регресії складає 93,2. значимість F складає 0,075, що вказує на відносно високий рівень значимості регресії. Значення параметрів регресійної моделі для побудови рівняння регресії представлено в табл. 3.4.

Таблиця 3.4 – Значення параметрів регресійної моделі

	<i>Коефіцієнти</i>	<i>Станд. помилка</i>	<i>t стат.</i>	<i>P-значення</i>	<i>Ниж 95%</i>	<i>Верх 95%</i>
У перетин	-866,495	154739,2	-0,0056	0,996435	-1967015	1965282
X ₁	506050,5	423534,3	1,194828	0,443637	-4875463	5887564
X ₂	2275,575	8404,578	0,270754	0,831668	-104515	109065,9
X ₃	0,64923	0,185955	3,491335	0,177588	-1,71355	3,012009

Джерело: результат аналізу даних з надбудови MS Excel

Виходячи з результатів дисперсійного аналізу, рівняння регресії наступне:

$$Y = -866,5 + 506050,5x_1 + 2275,6x_2 + 0,6x_3 \quad (3.2)$$

Переходячи, до наступного кроку послідовності процесу прогнозування, спочатку зазначимо, що таке трендовий аналіз. Трендовий аналіз – інструмент дослідження макроекономічних явищ, який визначає тенденції розвитку національної економіки. При здійсненні трендового аналізу доцільно застосовувати табличний процесор MS Excel [10]. Таким чином, за допомогою табличного процесора MS Excel побудовано графік функції собівартості

реалізованої продукції за даними 2018-2022 рр. та прогнозованими показниками на наступні три роки, де незалежною змінною є відповідні роки (рис. 3.2).

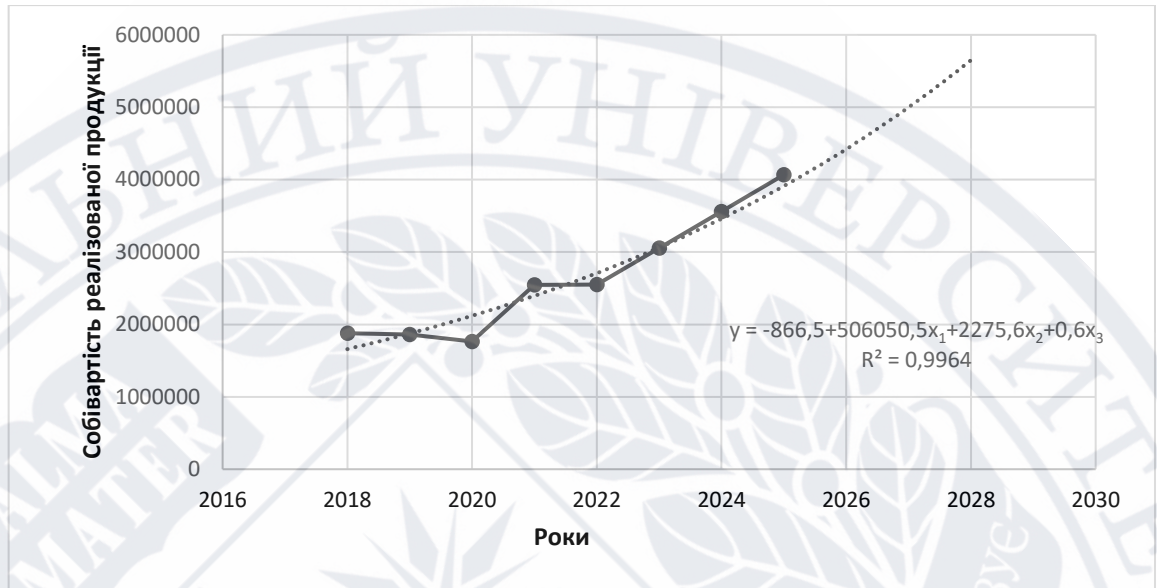

Рисунок 3.2 – Фактичні та прогнозовані рівні собівартості продукції підприємства ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2025 рр.

Джерело: розроблено автором

Згідно прогнозованих даних спостерігаємо зростання собівартості реалізованої продукції до 4 066,8 тис. грн у 2025 р.

З ціллю більш детального аналізу діяльності ТОВ «Барлінек Інвест» було проведено регресійний аналіз впливу незалежних змінних величин на залежну. В якості результативної ознаки використано показник чистого доходу, який найкращим чином відбиває ступінь ефективності діяльності підприємства.

Для визначення коефіцієнта регресії моделі були використані наступні первинні дані, які відображають поточний стан виробництва (табл. 3.5)

Таблиця 3.5 – Значення параметрів регресійної моделі

Період	Чистий дохід (тис.грн)	Собівартість реалізованої продукції (тис.грн)	Рентабельність активів (%)	Коефіцієнт автономії
	y	X ₁	X ₂	X ₃
2018	2195927	1879399	8,45	0,4
2019	2288472	1860388	2,62	0,52
2020	2283790	1765068	1,84	0,5
2021	3117782	2545658	17,69	0,52
2022	3139784	2548645	15,03	0,56

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності

За результатами аналізу вдалося пропорційно розподілити міру якості по залежним показникам на підставі результатів господарської діяльності підприємства та здійснити регресійний аналіз (табл. 3.6).

Таблиця 3.6 – Результати регресійної статистики

Показник	Значення
Множинний R	0,99685
R ²	0,99372
Нормований R ²	0,97491
Стандартна помилка	75948,73

Джерело: результат аналізу даних з надбудови MS Excel

Аналіз коефіцієнтів регресії дозволяє з'ясувати ступінь впливу факторних чинників на результатну змінну. Отриманий коефіцієнт множинної кореляції та значення залишкової дисперсії показують тісноту зв'язку результативного показника з факторними показниками, тобто характеризують якість вибору рівня регресії. В нашому випадку $R = 0,9968$. На підставі отриманих даних можна зробити висновок, що побудована нами модель відібрана правильно.

Коефіцієнт детермінації R^2 вказує на долю впливу вибраних показників на результативний показник. В даному випадку регресія залежного фактору на показник моделі пояснює біля 99,4% варіативності значень Y .

Таблиця 3.7 – Дисперсійний аналіз

	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Значимість F</i>
Регресія	3	9,13878E+11	3,04626E+11	52,8112	0,100732
Залишок	1	5768209128	5768209128		
Підсумок	4	9,19646E+11			

Джерело: результат аналізу даних з надбудови MS Excel

Представлено результати дисперсійного аналізу, який був проведений для дослідження впливу різних факторів на певну змінну чи явище. Для цього використовувалися методи регресійного аналізу. Величина F-статистики, що визначає статистичну значимість регресії складає 52,8 значимість F складає 0,1, що вказує на відносно високий рівень значимості регресії. Значення параметрів регресійної моделі для побудови рівняння регресії представлено в табл. 3.8.

Таблиця 3.8 – Значення параметрів регресійної моделі

	Коефіцієнти	Станд. помилка	t стат.	P-значення	Ниж 95%	Верх 95%
У перетин	646082,3	1441659	0	1	-17671931	18964096
X ₁	-0,6	2	0	1	-30	29
X ₂	79111,4	109797	1	1	-1315994	1474216
X ₃	4956401,6	5104668	1	1	-59904551	69817354

Джерело: результат аналізу даних з надбудови MS Excel

Лінійна модель має наступний вигляд:

$$Y=646082,3-0,6x_1+79111,4x_2+4956401,6x_3 \quad (3.3)$$

За допомогою табличного процесора MS Excel побудовано графік функції чистого доходу за даними 2018–2022 рр. та прогнозованими показниками на наступні три роки, де незалежною змінною є відповідні роки (рис. 3.3).

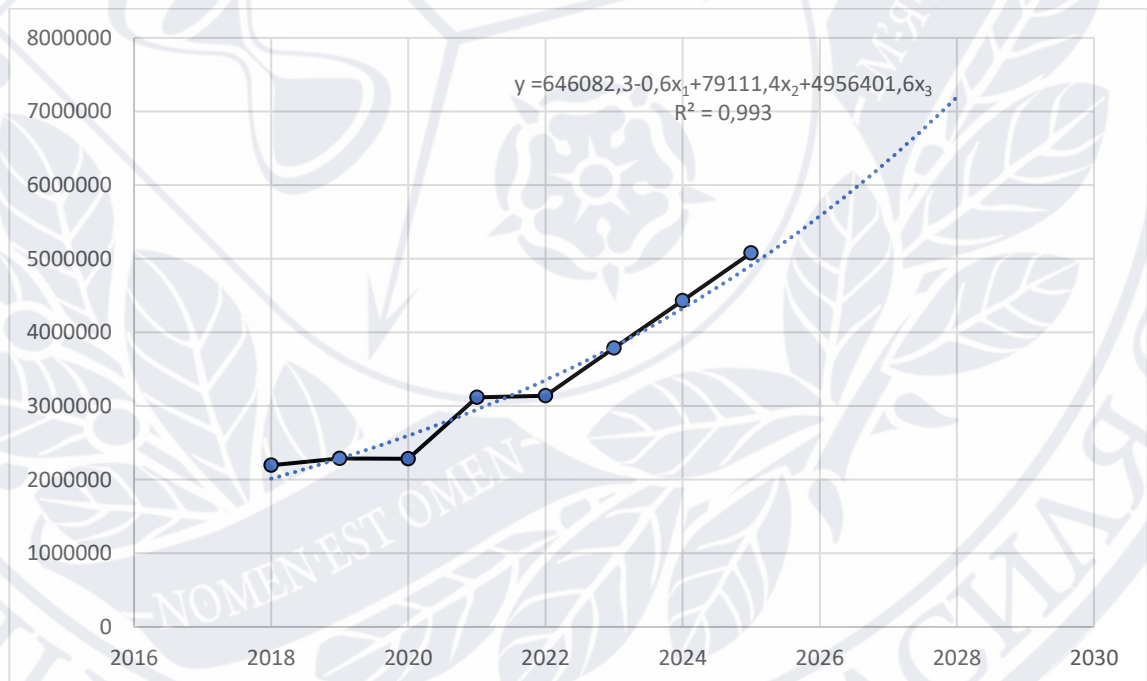

Рисунок 3.3 – Фактичні та прогнозовані дані чистого доходу підприємства ТОВ «Барлінек Інвест» за 2018-2025 рр.

Джерело: розроблено автором

Згідно прогнозованих даних спостерігаємо зростання чистого доходу до 5 078 тис. грн у 2025 р.

Отже, завдяки прогнозуванню основних фінансових показників для формування стратегії розвитку підприємства, а саме собівартості реалізованої продукції, яка зростатиме у 2025 р. до 4 066,8 тис. грн. та чистого доходу, який теж зростатиме до 5078 тис. грн. у 2025 р., діяльність підприємства в майбутньому буде прибутковою. Але при формуванні фінансової стратегії підприємства, для якості отриманих фінансових показників, обов'язково повинні враховуватися динаміка макроекономічних процесів, особливості розвитку фінансових ринків країни та можливість диверсифікації діяльності підприємства.

3.3 Удосконалення стратегії розвитку підприємства у фінансовому аспекті

Основною метою загальної стратегії розвитку підприємства є забезпечення стабільно високих темпів економічного розвитку та зміцнення конкурентної позиції підприємства. Для виконання стратегічної цілі підприємства потрібно вирішити низку нагальних проблем, серед яких однією з головних є підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Фінансова стратегія ТОВ «Барлінек Інвест» протягом 2018-2022 рр. будувалася та включала в себе підвищення ефективності функціонування на основі впровадження нових технологій та техніки у всіх структурних підрозділах та підвищення якості виробленої продукції. Це впливало в свою чергу на ціноутворення на підприємстві. Дана стратегія є дієвою, відповідає реальним можливостям підприємства, що дозволяло досягати поставлених завдань та розширяти нові ринки збуту. Однак, ціни на продукцію ТОВ «Барлінек Інвест» є відносно високими порівняно з продукцією конкурентів, а це, в свою чергу, може призвести до того, що споживачі будуть віддавати перевагу продукції меншої якості і ціни.

Формування фінансової складової стратегії вимагає вдосконалення й подальшого розвитку існуючих підходів, а також розроблення нових методичних рекомендацій, які врахують всі економічні перетворення сучасного ринку, а також особливості зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на кінцевий фінансовий результат підприємства.

Удосконалення фінансової стратегії повинно обов'язково включати у себе збір та обробку інформації про зовнішні фактори та ризики, які впливають на діяльність підприємства: потреби клієнтів, надійність постачальників, аналіз кон'юнктури ринку, вимоги посередників, можливості конкурентів, діяльність державних служб, умови банківських структур про надання кредитів, зміни законодавства щодо деревообробної галузі, економічний стан країни тощо. Для цього доцільно провести PEST-аналіз, результати якого представлені у табл. 3.9.

Таблиця 3.9 – PEST-аналіз ТОВ «Барлінек Інвест»

Політика (P)	Економіка (E)
<ol style="list-style-type: none"> 1. воєнні дії в країні; 2. зміна законодавства у лісовій та деревообробній промисловості; 3. проведення політичних реформ; 4. сучасні тенденції розвитку лісопереробної галузі у світі 	<ol style="list-style-type: none"> 1. зміна податкової політики; 2. динаміка курсу національної валюти; 3. зміна рівня доходів населення; 4. спад економіки в країні під впливом воєнних дій; 5. підвищення рівня інфляції; 6. підняття тарифів комунальних організацій, що призведе до змін у витратах підприємства
Соціум (S)	Технологія (T)
<ol style="list-style-type: none"> 1. стан довкілля в країні; 2. проблема вирубки лісів; 3. демографічні зміни під впливом воєнних дій; 4. зміна у суспільних цінностях та потребах; 5. зміна способу життя населення 	<ol style="list-style-type: none"> 1. поява нових технологій; 2. рівень адаптації нових технологій у виробництві; 3. виробництво нової деревообробної продукції згідно інновацій; 4. модернізація виробництва

Джерело: розроблено автором

Обґрунтування зовнішніх факторів, які здійснюватимуть вплив на розробку фінансової стратегії, дадуть змогу встановити, чи буде вона ефективна та приведе до досягнення поставленої стратегічної мети підприємства.

Згідно результатів PEST-аналізу можемо виділити основні фактори зовнішнього середовища сьогодення, які впливатимуть позитивно або негативно на розвиток підприємства у перспективі, а саме:

- воєнні дії становлять загрозу для розвитку країни та безпеки населення, що негативно вплине на діяльність підприємства, оскільки постраждає економіка країни в цілому;

- зміна законодавства та державного регулювання дозволяє підприємствам розширювати свої можливості виробництва та завойовувати нові сегменти ринку, але нинішня економічна нестабільність в країні є загрозою для підприємства, яка веде його до великих втрат та є ризиком розвитку банкрутства;
- інновації виробництва, модернізація та впровадження новітніх технологій на підприємстві позитивно вплинуть на розвиток підприємства в цілому, адже забезпечать більш ефективне виробництво його продукції;
- загроза безпеки життя населення, зміни у базових його цінностях та потребах, а також зниження рівня доходів населення негативно вплинуть на діяльність підприємства, зменшивши кількість споживачів, адже деревообробна продукція не є товарами першої необхідності;
- стан довкілля та проблема вирубки лісу, яка сягає загрозливих масштабів може негативно вплинути на роботу підприємства, оскільки деревина є його основною виробничою сировиною.

Потрібно врахувати, що аналізуючи фінансовий стан підприємства в перспективі, під впливом зовнішніх факторів зміни будуть відбуватися і в його внутрішньому середовищі. Тому доцільно провести SWOT-аналіз, який є найбільш універсальним методом дослідження факторів впливу, що включає аналіз сильних та слабких сторін внутрішнього середовища підприємства, а також можливості і загрози зовнішніх чинників. Сильні сторони розглядаються як переваги роботи підприємства серед його конкурентів; слабкі – як її недоліки; загрози - фактори зовнішнього середовища, які можуть погіршити діяльність підприємства в майбутньому; можливості – фактори зовнішнього середовища, які позитивно вплинуть на роботу підприємства та сприятимуть його розвитку в подальшому [35]. Можливості ТОВ «Барлінек Інвест» в SWOT-аналізі розглядаються як позитивні фактори, які призводять до зростання ринкової вартості підприємства під час його фінансового розвитку, а загрози є

негативними факторами, які перешкоджають розвитку підприємства. Інформація для аналізу отримана методом експертних оцінок (табл. 3.10).

Таблиця 3.10 – SWOT-аналіз ТОВ «Барлінек Інвест»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. лідер на ринку товарів серед конкурентів деревообробної промисловості; 2. наявність внутрішніх та зовнішніх ринків збуту; 3. дієва структура апарату управління; 4. наявність системи контролю якості; 5. наявність новітньої технології виробництва; 6. висока якість виробленої продукції; 7. розвинена служба маркетингу; 8. відкритий доступ до звітів та відомостей підприємства; 9. наявність висококваліфікованих співробітників у штаті 	<ol style="list-style-type: none"> 1. висока ціна порівняно з конкурентами; 2. асортимент товарів потребує розширення; 3. малий спектр допоміжних послуг в деревообробній галузі; 4. слабе самозабезпечення фінансовими ресурсами; 5. недоопрацьовані механізми ціноутворення
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. збільшення експорту, вихід на нові зовнішні ринки збуту завдяки меншій ціні на продукцію порівняно із загальноєвропейською; 2. зменшення собівартості реалізованої продукції завдяки впровадженню сучасних світових технологій та модернізації виробництва; 3. покращення забезпечення роботи підприємства завдяки впровадженню державних заходів по захисту внутрішнього ринку та оптимізації ставок та квот; 4. збільшення обсягів реалізованої продукції через інтернет-магазини завдяки розширенню сфери онлайн-послуг 	<ol style="list-style-type: none"> 1. значний тиск з боку імпортерів на внутрішній ринок збуту; 2. загострення конкуренції, швидкий розвиток конкурентів, які можуть зайняти лідируючі позиції; 3. збільшення собівартості продукції через підняття тарифів на енергоносії 4. зменшення обсягів реалізованої продукції через тривале падіння купівельної спроможності населення; 5. низький інвестиційний клімат через воєнні дії та нестабільну економіку країни; 6. недоступність фінансових ресурсів через вагоме збільшення відсотків кредитування в умовах воєнних дій; 7. проблеми сировинного характеру: зараз в Україні деревообробникам не вистачає 200–300 тис. куб. м лісу

Джерело: розроблено автором

Можна з впевненістю підкреслити, що підприємство має достатньо вагомі сильні сторони, які допомагають йому залишатися лідером на ринку деревообробної промисловості України, але є також слабкі сторони, через які згодом у майбутньому підприємство може втратити свою лідерську позицію та

поступитися своїм конкурентам. Тому у перспективі потрібно якомога швидше вирішити ці проблемні питання.

Під час аналізу були виявлені основні внутрішні фактори впливу на діяльність підприємства: оновлення обладнання та покращення процесу виробництва, зменшення вартості витрат на сировину та собівартість продукції в цілому, раціональне використання ресурсів, формування цінової політики підприємства, складання планів, що допоможе у прийнятті рішень та майбутній роботі, зростання частки реалізованої продукції, покращення взаємодії з працівниками тощо.

На даному етапі фінансова стратегія ТОВ «Барлінек Інвест» базується на підвищенні ефективності функціонування на основі вдосконалення техніки, технологій виробництва та підвищення якості продукції. Не зважаючи на складні політичні та економічні проблеми в країні, підприємство справляється з основними завданнями та підтримує стабільність фінансової системи, що визначає ефективне керівництво управлінського апарату. Проблемою фінансової політики підприємства є орієнтація на короткострокові цілі з ігноруванням довгострокових напрямів, адже загрози, спричинені зовнішніми факторами можуть погіршити діяльність підприємства у майбутньому.

Проведені SWOT та PEST аналізи ТОВ «Барлінек Інвест» дають можливість запропонувати три напрямки удосконалення фінансової стратегії: збільшення обсягу реалізованої продукції (розширення ринків збуту, пошук нових клієнтів); зменшення собівартості вироблених товарів (модернізація виробництва, використання спеціалізованої техніки, покращення умов праці, впровадження прогресивних форм оплати праці, раціональне використання матеріальних ресурсів); підвищення ринкової вартості підприємства (комп'ютеризація систем управління та інвестування у інформаційні технології). Пропозиції щодо вдосконалення фінансової стратегії ТОВ «Барлінек Інвест» на основі проведених досліджень та аналізу фінансового стану відображені у табл. 3.11 у вигляді діяльнісно-результативної матриці із удосконалення стратегії розвитку підприємства у фінансовому його аспекті.

Таблиця 3.11 – Заходи щодо удосконалення фінансової стратегії ТОВ «Барлінек Інвест»

Заходи	Результати
Ціль: збільшення обсягів реалізованої продукції	
розширити внутрішній ринок збуту; вийти на нові зовнішні ринки збуту; розширити асортимент виробленої продукції та допоміжних послуг у даній сфері; активізувати оптову торгівлю деревиною та будівельними матеріалами	<ul style="list-style-type: none"> • збільшення доходу від реалізації продукції та послуг; • збільшення чистого прибутку; • підтримка лояльності до підприємства
Ціль: зменшення собівартості виробленої продукції	
модернізувати виробництво; контролювати рівень трудомісткості; покращити умови праці; побудувати виробничі потужності; застосовувати прогресивні форми оплати праці; впровадити сучасні новітні технології виробництва; раціонально використовувати матеріальні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення продуктивності праці; • підвищення якості продукції; • скорочення циклу виробництва продукції; • збільшення випуску готової продукції; • зменшення виробничих витрат
Ціль: підвищення ринкової вартості підприємства	
сформувати та постійно вдосконалювати ефективні фінансові потоки; досягти збалансованого збільшення продажів, активів та власного капіталу; інвестувати в інформаційні технології; визначити темпи стійкого зростання у разі зміни зовнішніх та внутрішніх факторів	<ul style="list-style-type: none"> • зростання кінцевих фінансових результатів підприємства; • зниження відсотку несвоєчасної сплати за послуги; • зростання ринкової вартості та цінності підприємства

Джерело: розроблено автором

Отже, на основі проведених аналізів зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на діяльність ТОВ «Барлінек Інвест», була запропонована модель удосконалення фінансової стратегії підприємства для забезпечення його сталого розвитку, яка дозволить йому підвищити свою ринкову вартість на ринку України та зацікавити інвесторів. У перспективі за інвестовані кошти підприємство зможе впроваджувати більш новітні технології виробництва та застосовувати інноваційні засоби для випуску новітньої продукції з удосконаленим процесом виробництва і за ціною, доступною для зацікавлених споживачів.

Висновки до розділу 3

ТОВ «Барлінек Інвест» формує фінансову стратегію на підприємстві, враховуючи свої конкурентні переваги на ринку деревообробної промисловості задля покращення своїх слабких сторін та удосконалення сильніших. Загальними зборами учасників та фінансовим директором визначається термін реалізації фінансової стратегії, формуючи головну мету на основі фінансово-економічних показників.

Гарним аспектом діяльності є дієва система управління підприємством та добре розвинені відповідні системи управління, наявність новітніх технологій виробництва та контроль якості продукції. Відкритий доступ до відомостей та звітності по рокам є гарантом чесності підприємства як до споживачів, так і для інвесторів. Але в сучасних умовах серед сильних конкурентів підприємству важко зберігати свої лідерські позиції, завойовувати нові сегменти ринку та розвивати підприємство, орієнтуючись на майбутнє.

Запропонована концепція вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку підприємства, метою якої є створення моделі вдосконалення фінансової стратегії підприємства для забезпечення його сталого розвитку включає в себе завдання, які виконуються задля досягнення поставленої мети, принципи, методи та інструменти, за допомогою яких виконуються поставлені завдання.

На основі проведених досліджень та аналізу фінансового стану були розроблені пропозиції щодо вдосконалення стратегії розвитку підприємства у фінансовому його аспекті. Запропоновані заходи допоможуть підприємству розвиватися в конкурентному середовищі, підвищуючи свою ринкову вартість.

ВИСНОВКИ

Розглянувши теоретичні та практичні аспекти формування фінансової складової стратегії розвитку підприємства та дослідивши фінансовий стан ТОВ «Барлінек Інвест» для розробки концептуальних підходів щодо вдосконалення його фінансової стратегії, можемо зробити наступні висновки:

- фінансова стратегія є складовою стратегії розвитку підприємства, яка визначається як довгостроковий план, який включає в себе певні цілі та завдання шляхом найоптимальнішого досягнення. Базується на аналізі та оцінці внутрішнього та зовнішнього середовищ, на розумінні очікувань та потреб клієнтів, на плануванні ресурсів підприємства. Охоплюючи всю фінансову діяльність суб'єкта господарювання, фінансова стратегія забезпечує виконання ряду функцій: формування та ефективне використання фінансових ресурсів, виявлення напрямків інвестування та зосередження фінансових ресурсів, визначення загроз з боку конкурентів, створення стратегічних резервів.

- механізм формування фінансової стратегії розробляється на методах фінансового планування, фінансового прогнозування, фінансового моделювання та сценарних прогнозів та складається з певних етапів: визначення періоду реалізації фінансової стратегії, аналіз факторів зовнішнього середовища, формування стратегічної мети, розроблення фінансової політики підприємства, розроблення системи заходів щодо забезпечення реалізації фінансової стратегії; оцінювання ефективності розробленої стратегії відповідно до реального фінансового стану підприємства.

- ТОВ «Барлінек Інвест» є лідером на ринку деревообробної промисловості України, основним напрямком діяльності якого є лісопильне та стругальне виробництво, додаткові напрямки – виробництво щитового паркету та оптова торгівля деревиною та будівельними матеріалами. Фінансовий аналіз, проведений на основі звітності підприємства, вказує на зростання обсягу виробництва продукції та чистого прибутку, збільшення вартості активів, збільшення дебіторської заборгованості, зменшення поточних зобов'язань та

збільшення власного капіталу. Підприємство має достатню фінансову стійкість та є ліквідним, що вказує на низьку імовірність втрати платоспроможності у найближчій перспективі. Активно впроваджуючи свою діяльність, підприємство є прибутковим та рентабельним, що вказує на необхідність подальшого пошуку можливостей для збільшення обсягу продажів продукції для максимізації кінцевого фінансового результату.

- запроваджена фінансова стратегія на ТОВ «Барлінек Інвест» відповідає реальним можливостям підприємства, що дозволяло досягати поставлених завдань: розширення асортименту інноваційної продукції, вдосконалення цінової політики та освоєння нових сегментів ринку. Дієва система управління підприємством, впровадження новітніх технологій виробництва та контроль якості продукції слугували ефективній реалізації поставлених завдань.

- для розробки концептуальних підходів щодо вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку були проведені SWOT та PEST-аналізи, які допомогли виявити сильні та слабкі сторони діяльності ТОВ «Барлінек Інвест», його можливості та загрози, адже передумовою ефективного розвитку підприємства є формування системи показників з урахуванням факторів невизначеності та ризику, а також індивідуальних особливостей діяльності підприємства. Прогнозування основних фінансових показників успішності та конкурентоспроможності підприємства, дало змогу передбачити можливий фінансовий стан його діяльності. На основі результатів фінансового прогнозування та проведених аналізів були запропоновані три напрями удосконалення фінансової стратегії підприємства з поставленими цілями та розробленими шляхами їх досягнення: збільшення обсягів реалізованої продукції (вихід на нові ринки збуту, розширення асортименту продукції, активізувати оптову торгівлю деревиною та будівельними матеріалами); зменшення собівартості виробленої продукції (покращення умов праці, модернізація виробництва, контроль трудомісткості, впровадження сучасних технологій); підвищення ринкової вартості підприємства (інвестувати в інформаційні технології та інноваційну техніку).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антохова І., Водянка Л., Сибирка Л. Фінансова стратегія розвитку підприємства. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2019. №7(34). С. 38 – 41.
2. Базилінська О. Я. Фінансова стійкість у системі стратегічного управління підприємством. *Проблеми економіки*. 2019. №1. С. 89 – 94.
3. Бердар М.М. Фінансова стратегія стійкого розвитку підприємства і підходи до її обґрунтування. *Економіка та держава*. 2014. №9. С.52 – 55.
4. Бруслиновська І.В., Матвійчук В.І. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії підприємства. *Економіка і організація суспільства*. 2018. № 3. С. 100 – 111.
5. Давидова Г. Аналіз фінансового стану підприємств: інформаційне та методичне забезпечення. *Фінанси, облік і аудит*. 2017. №1. С. 197 – 209.
6. Добровська С. О. Адаптація фінансової стратегії підприємства до сучасних умов в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. № 25 (1). С. 138 – 141.
7. Домбровська С.О., Лапіна І.С. Адаптація фінансової стратегії підприємства до сучасних умов в Україні. *Економічні науки*. 2017. № 25. С. 138 – 141.
8. Драченко А.І., Юрчишена Л.В. Концептуальний підхід до моделювання впливу фінансових показників на прибуток підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. №44. С. 75 – 82.
9. Гончаренко О. М. Фінансова стратегія: теоретичні питання розробки та реалізації . *Вісник соціально–економічних досліджень*. 2015. № 1. С. 35–40.
10. Громова О.Є., Іванчик Т.О., Олійник В.А. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Барлінек Інвест». *Економічні науки*. 2018. №6. С. 18 – 21.
11. Гудзь О. І. Формування фінансової стратегії підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. №24(1). С. 107 –110.
12. Іщенко Н.А. Формування фінансової стратегії розвитку підприємства. *БізнесІнформ*. 2018. №5. С. 324 – 328.

13. Кіктенко О.В. Механізми поліпшення фінансової стратегії розвитку підприємства. *Держава та регіони*. 2019. №3. С. 115 – 120.
14. Ковальова А. Економіко-математичне моделювання як інструмент прогнозування фінансової стійкості підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. №21. С. 681 – 684.
15. Колосінська М. І., Методичний підхід до побудови фінансової стратегії підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. №9. С. 115 – 120.
16. Коляденко С. В., Стратій А. М. Аналіз фінансових стратегій для підвищення конкурентоспроможностей підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 22. С. 17 – 23.
17. Ковальова А. Економіко-математичне моделювання як інструмент прогнозування фінансової стійкості підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. №21. С. 681 – 684.
18. Макаренко У.Б. Удосконалення стратегії фінансового забезпечення підприємства. *Молодий вчений*. 2019. №2. С. 270 – 275.
19. Мартиненко В.П. Концептуальні аспекти фінансової стратегії підприємства. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут*. 2021. № 19. С. 78 – 81.
20. Масюк Ю. В. Фінансова стратегія підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства в ринкових умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 20. С. 48 – 51.
21. Наумова Л.Ю. Фінансова стратегія економічного розвитку підприємств. *Наука й економіка*. 2014. №2. С. 134 – 139.
22. Нікольчук Ю., Лопатовська О. Фінансова стратегія у системі фінансового менеджменту підприємства. *Економічні науки*. 2022. № 6 С. 44 – 49.
23. Олійник О.О. Фінансова стратегія аграрного підприємства : теоретичний аспект розробки та моделювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. №11. С. 26 – 32.

24. Олійник Л.В., Кузнецова А.П. Методологічні засади формування стратегії розвитку підприємства. *Економіка і організація управління*. 2018. №3. С. 118 – 126.
25. Петренко І. Прогнозування прибутку та рентабельності підприємства у забезпеченні фінансової безпеки підприємства. *Гроші, фінанси і кредит*. 2020. №2. С. 143 – 147.
26. Півторак М.В., Музиченко О.М. Методи прогнозування чистого прибутку підприємства. *Економічна наука*. 2021. №1. С. 124 – 129.
27. Пудичева Г. О. Економічна сутність та класифікація ефективності. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. №3(77). С. 19 – 24.
28. Романишин В.О., Бернацька А.О. Фінансова стратегія та її роль у забезпеченні стійкого розвитку підприємства. *Економічна наука*. 2020. № 2. С. 55 – 62.
29. Рудика В.І., Маковецька Н.А. Теоретичні аспекти стратегії розвитку фінансів підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. №10. С. 343 – 346.
30. Сивицька Г.В. Аналіз сучасних методик оцінювання фінансового стану підприємства. *Економічні науки*. 2022. №1. С. 7 – 13.
31. Ставерська Т.О., Наконечний О.В. Концептуальні основи фінансової стратегії сталого розвитку підприємства. *Актуальні наукові дослідження*. 2017. №12(32). С. 156 – 161.
32. Стефанів І. Ф. Напрямки удосконалення фінансової політики підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 13. С. 542 – 547.
33. Степанова Д.С., Яременко А.М. Розроблення фінансової стратегії для стабілізації фінансового стану підприємства. *Науковий вісник*. 2019. №27. С. 62 – 66.
34. Стрішенез О. 2018. Аналітичний огляд фінансової стійкості підприємства. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2018. № 3. С. 58 – 65.

35. Стратій А. М., Коляденко С. В. Аналіз фінансових стратегій для підвищення конкурентоспроможностей підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 22. С. 17 – 23.
36. Тефанів І. Ф. Напрямки удосконалення фінансової політики підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 13. С. 542 – 547.
37. Халатур С. М. Сучасна практика формування стратегії економічного розвитку сільського господарства. *БізнесІнформ*. 2017. № 6. С. 138 – 142.
38. Хлевицька Т. Б. Науково–методичний підхід до вибору фінансової стратегії підприємства. *Проблеми економіки*. 2020. № 4. С. 241–248.
39. Хринюк О.С., Крижня В.О. Фінансова стратегія підприємства як головний інструмент його сталого розвитку. *Економіка і суспільство*. 2018. № 18. С. 581 – 587.
40. Хринюк О.С. Роль фінансової стратегії в управлінні фінансовою безпекою підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. №7. С. 376–378.
41. Худик О.Б. Інформаційне забезпечення стратегічного фінансового аналізу. *Економічна наука*. 2016. №11. С. 93 – 97.
42. Чекалюк І.В., Максименко С.О. Фінансовий аспект стратегії управління сталим розвитком підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 23. С. 81 – 85.
43. Шаманська В.М. Факторний аналіз формування прибутку виробничого підприємства. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. №2. С. 304 – 318.
44. Шеремет О.Д. Методичні підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємства. *Економіка і суспільство*. 2018. №18. С. 454 – 462.
45. Шуняєва Т.М. Формування стратегії управління фінансовою безпекою підприємства. *Економічний аналіз*. 2022. №31. С. 128 – 136.
46. Шуст М.М. Формування стратегії фінансового забезпечення підприємства. *Економіка і управління підприємствами*. 2019. № 4(82). С. 132–139.

- 47.Юрченко Ю.О. Основні етапи розроблення фінансової стратегії будівельних підприємств. *Економічний вісник університету*. 2019. №41. С. 221–228.
- 48.Юрчишена Л.В., Каплунська І.В. Концептуальний підхід до забезпечення фінансової стійкості підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. №12. С. 15 – 22.
- 49.Ярема І.М. Фінансова стратегія як інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Економіка: проблеми теорії та практики*. 2021. № 6. С. 126–134.
50. Сайт ТОВ «Барлінек Інвест». URL: <https://www.barlinek.ua/> (дата звернення 02.06.2023)
51. Сайт ТОВ «Цунамі». URL: <https://www.zunami.com.ua/> (дата звернення 02.06.2023)
- 52.YouControl : веб-сайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/> (дата звернення 02.06.2023)
53. Державна служба статистики. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 02.06.2023)

ДОДАТКИ

згідно з
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Застосовані до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Бардік Інвест"	Дата (рік, місяць, число)	КОД
Територія	ВНП/ПД/БКА	за ЄДРПОУ	2020 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОАТУУ	34004579
Вид економічної діяльності	Лісопилне та струнальне виробництво	за КВЕД	0510100000
Середня кількість працівників	1 087		120
Адреса, телефон	вулиця Чехова, буд. 7-В, м. Вінниця, Вінницька обл., 21003		553300
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "x" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			☐
за міжнародними стандартами фінансової звітності			☒

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	587	534
первісна вартість	1001	1 055	1 132
накопичена амортизація	1002	468	598
Незавершені капітальні інвестиції	1005	350 472	60 152
Основні засоби	1010	767 018	1 143 692
первісна вартість	1011	1 015 267	1 442 735
знос	1012	248 249	299 043
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3 078	3 078
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	7 670	-
Відстрочені податкові активи	1045	7 654	4 350
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	16 786	22 093
Усього за розділом I	1095	1 153 265	1 233 899
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	583 398	507 392
Виробничі запаси	1101	155 068	133 029
Незавершене виробництво	1102	289 111	208 569
Готова продукція	1103	151 374	161 396
Товари	1104	7 845	4 398
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	152 652	217 900
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	23 241	18 471
з бюджетом	1135	88 030	90 890
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 531	2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахований доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	13 465
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 468	19 080
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	10 468	19 080
Витрати майбутніх періодів	1170	5 613	2 842
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	834	574
Усього за розділом II	1195	864 236	870 614
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 017 501	2 104 513

Назив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 300 000	1 300 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(486 183)	(197 920)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	813 817	1 102 080
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1 193	9 656
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	948 035	789 873
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату диске-посу	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	949 228	799 529
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	233 346	184 299
розрахунками з бюджетом	1620	1 449	1 953
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 748	1 548
розрахунками з оплати праці	1630	6 466	7 821
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	330	841
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	9 458	4 722
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 659	1 720
Усього за розділом III	1695	254 456	202 904
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	2 017 501	2 104 513

Керівник

Костриця Андрій Миколайович

Головний бухгалтер

Косьміна Дар'я Василівна

1 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "Барлінек Інвест"**

Територія **ВІННИЦЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Приватне підприємство**

Вид економічної діяльності **Дієспільне та стургаліне виробництво**

Середня кількість працівників **1 175**

Адреса, телефон **вулиця Чехова, буд. 7-В, м. Вінниця, Вінницька обл., 21003**

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФІ

за КВЕД

КОДИ		
2021	01	01
34004579		
0510100000		
120		
16.10		

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2020** р.

Форма №1 Код за ДКУД | 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	534	413
первісна вартість	1001	1 132	1 132
накопичена амортизація	1002	598	719
Незавершені капітальні інвестиції	1005	60 152	22 366
Основні засоби	1010	1 143 692	1 207 867
первісна вартість	1011	1 442 735	1 587 426
зносо	1012	299 043	379 559
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Зносо інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3 078	3 078
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	4 350	4 350
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	22 093	2 455
Усього за розділом I	1095	1 233 899	1 240 529
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	507 392	474 285
Виробничі запаси	1101	133 029	136 441
Незавершене виробництво	1102	208 569	171 541
Готова продукція	1103	161 396	161 072
Товари	1104	4 398	5 231
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	217 900	281 740
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	18 471	22 833
з бюджетом	1135	81 114	64 961
у тому числі з податку на прибуток	1136	2	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	13 465	36 782
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	19 080	113 067
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	19 080	113 067
Витрати майбутніх періодів	1170	2 842	6 277
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незроблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	574	5 842
Усього за розділом II	1195	860 838	1 005 787
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 094 737	2 246 316

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 300 000	1 300 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(207 696)	(184 918)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 092 304	1 115 082
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	9 656	8 232
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	789 873	830 719
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	799 529	838 951
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векеєлі видачі	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	184 299	249 299
розрахунками з бюджетом	1620	1 953	11 749
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	9 599
розрахунками зі страхування	1625	1 548	2 125
розрахунками з оплати праці	1630	7 821	15 819
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	841	134
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	4 722	10 671
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 720	2 486
Усього за розділом III	1695	202 904	292 283
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	2 094 737	2 246 316

Керівник

Костриця Андрій Миколайович

Головний бухгалтер

Косьміна Дар'я Василівна

1. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

ДОКУМЕНТ РВІМНЯНО

Дата (рік, місяць, день)	2022	10	10
за ЄДРПОУ	34004579		
за КАТОГТТ ¹	UA05020030010063857		
за КОПФГ	120		
за КВЕД	16.10		

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "Барлінек Інвест"**
 Територія **Вінницька**
 Організаційно-правова форма господарювання **Приватне підприємство**
 Вид економічної діяльності **Лісопилне та стругальне виробництво**
 Середня кількість працівників ² **1 251**
 Адреса, телефон **вулиця Чекова, буд. 7-В, м. Вінниця, Вінницька обл., 21034** **553300**
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "x" у відповідній клітинці):
 за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2021** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	413	343
первісна вартість	1001	1 132	1 130
накопичена амортизація	1002	719	787
Незавершені капітальні інвестиції	1005	22 366	62 224
Основні засоби	1010	1 207 867	1 167 772
первісна вартість	1011	1 587 426	1 632 813
знос	1012	379 559	465 041
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3 078	3 078
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	4 350	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	2 455	1 737
Усього за розділом I	1095	1 240 529	1 235 154
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	474 285	751 048
виробничі запаси	1101	136 441	201 309
незавершене виробництво	1102	171 541	321 393
готова продукція	1103	161 072	222 895
товари	1104	5 231	5 451
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	281 740	284 896
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	22 833	24 737
з бюджетом	1135	64 961	152 189
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	36 782	49 662
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	113 067	64 348
готівка	1166	-	-
расунки в банках	1167	113 067	64 348
Витрати майбутніх періодів	1170	6 277	8 833
Частка перестраховника у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	5 842	5 190
Усього за розділом II	1195	1 005 787	1 340 903
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 246 316	2 576 057

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паізовий) капітал	1400	1 300 000	1 300 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емсійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(185 292)	33 181
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 114 708	1 333 181
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	8 232	1 959
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	830 719	735 944
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	838 951	737 903
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	249 299	452 894
розрахунками з бюджетом	1620	12 123	12 071
у тому числі з податку на прибуток	1621	9 973	9 905
розрахунками зі страхування	1625	2 125	2 595
розрахунками з оплати праці	1630	15 819	21 242
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	134	2 824
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	10 671	10 651
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 486	2 696
Усього за розділом III	1695	292 657	504 973
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700	-	-	-
V. Частка в статутному капіталі державного пенсійного фонду			
1800	-	-	-
Баланс	1900	2 246 316	2 576 057

Керівник

Головний бухгалтер

Миколайов
Косьміна
Дар'я
Василівна

Костриця Андрій Миколайович

Косьміна Дар'я Василівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Завдання вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Барлінес Інвест"	Дата (рік, місяць, число)	КОДІ	
Територія	ВІПІВЛЯКА	за ЄДРНОУ	2022	12 01
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КАТОГТ	34004579	
Вид економічної діяльності	Лісопильне та сгругальне виробництво	за КОПФ	140803030110003857	
Середня кількість працівників	2 1148	за КВЕД	170	
Адреса, телефон	вулиця Чехова, буд. 7-В, м. ВІПІВЛЯ, ВІПІВЛЯКИЙ РАЙОН, ВІПІВЛЯКА обл., 21034, Україна		16.10	
				0432553321

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться з триницями з кінцівками)

Складено (зробити позначку "✓" у відповідній колонці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

✓

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	343	403
перенесена вартість	1001	1 130	1 295
накопичена амортизація	1002	787	892
Незавершені капітальні інвестиції	1005	62 224	69 718
Основи засоби	1010	1 167 772	1 123 240
перенесена вартість	1011	1 632 813	1 667 733
знош.	1012	465 041	544 493
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
перенесена вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знош. інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
перенесена вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3 078	3 078
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Видаточні податкові активи	1045	-	-
Група	1050	-	-
Видаточні аквизиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші оборотні активи	1090	1 737	-
Усього за розділом I	1095	1 235 154	1 196 439
II. Оборотні активи			
Каса	1100	751 061	681 654
виробничі запаси	1101	201 322	201 343
незавершене виробництво	1102	321 393	357 938
готова продукція	1103	222 895	114 818
товари	1104	5 451	7 545
Цітові та фінансові активи	1110	-	-
Державні парострахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	317 474	645 055
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за податками з податку на прибуток	1130	24 737	14 072
з бюджетом	1135	152 189	134 623
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з парострахових доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	49 662	55 231
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	64 458	15 250
готівка	1166	-	-
розрахунки з банків	1167	64 458	15 250
Витрати майбутніх періодів	1170	8 833	7 331
Частина перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах зобов'язань або резервах належних виплат	1182	-	-

резерв незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	5 190	30
Усього за розділом II	1195	1 373 604	1 553 249
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 608 758	2 749 688

Позначення	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (найвищий) капітал	1400	1 300 000	1 300 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
смаканий дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перевіраєльний прибуток (непокритий збиток)	1420	60 575	735 153
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 360 575	1 535 153
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1 959	1 677
Повільні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	739 476	900 986
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Грошові фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерви на виплату джек-пота	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	741 435	902 663
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Вексели видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	454 667	264 276
розрахунками з бюджетом	1620	12 071	25 538
у тому числі з податку на прибуток	1621	9 905	21 223
розрахунками зі страхування	1625	2 595	2 578
розрахунками з оплати праці	1630	21 242	16 614
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 826	2 716
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страхового діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	10 651	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені кошти від переїжджених	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 696	150
Усього за розділом III	1695	506 748	311 872
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
У. Чиста вартість активів підлягаючих пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	2 608 758	2 749 688

Керівник

Головний бухгалтер

Костриця Андрій Миколайович

Косьміна Дар'я Василівна

1. Коштівальні адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальної громади.

2. Виплата є в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.